

Resultaten Monitoring

Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma (OJSP)

Curaçao
scan 3: schooljaar 2009/2010

*Quality Support for
Sustainable Development*

Opdrachtgever: Begeleidingscommissie OJSP
Opdrachtnemer: Quality Development
Datum indiening: november 2010

INHOUDSOPGAVE

LIJST MET AFKORTINGEN	2
<u>1. INLEIDING</u>	<u>3</u>
<u>2. WERKWIJZE</u>	<u>4</u>
<u>3. ALGEMENE LEERLING REGISTRATIE</u>	<u>6</u>
<u>4. PRESENTATIE RESULTATEN DOELSTELLINGEN</u>	<u>7</u>
4.1 SCHOOLUITVAL	7
4.2 STUDIEACHTERSTAND	10
4.3 DIPLOMA'S	13
4.4 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE ONDERWIJS	15
4.5 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE SVP	17
4.6 JEUGDWERKLOOSHEID	19
<u>5. PRESENTATIE RESULTATEN SPEERPUNTEN</u>	<u>21</u>
5.1 OUDERPARTICIPATIE	21
5.2 LEERPLICHT	24
5.3 ZORGSTRUCTUUR	27
5.4 NEDERLANDSE TAAL	31
5.5 LEERLINGVOLGSYSTEEM	34
5.6 AANSLUITING ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT	37
5.7 IMPLEMENTATIE SVP	41
<u>6. CONCLUSIE</u>	<u>44</u>
<u>7. AANBEVELINGEN</u>	<u>46</u>

BIJLAGEN:

BIJLAGE 1: LIJST MET INDICATOREN EN STREEFWAARDEN VAN HET OJSP

BIJLAGE 2: OVERZICHT BETROKKEN SCHOOLBESTUREN EN SCHOLEN

BIJLAGE 3: SAMENVATTING INFORMATIEBRONNEN PER DOELSTELLING EN SPEERPUNT

BIJLAGE 4: RESULTATEN EN DEKKINGSGRAAD DOELSTELLINGEN PER SCHOOLBESTUUR

BIJLAGE 5: RESULTATEN EN DEKKINGSGRAAD SPEERPUNTEN PER SCHOOLBESTUUR

BIJLAGE 6: SUGGESTIES BIJ DOELSTELLINGEN EN SPEERPUNTEN

Lijst met afkortingen

AGO	Arbeidsgericht Onderwijs
BGC	Begeleidingscommissie OJSP
BPV	Beroeps Praktijk Vorming
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DCE	Dienst Cultuur en Educatie (CUR)
CUR	Curaçao
DERPI	Department of Educational Research Policy and Innovations (SXM)
DJJO	Directie Jeugd en Jongeren Ontwikkeling (landsniveau)
Education Dept.	<i>Department of Education</i> (Dienst Onderwijs SXM)
FO	Funderend Onderwijs
JRS	Jongeren Registratie Systeem (Jongerenregister)
KBB	Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
LV	Landsverordening
LVS	LeerlingVolgSysteem
OJSP	Onderwijs en Jongeren Samenwerkingprogramma
MinOSC	Ministerie van Onderwijs, Sport en Cultuur (Nederlandse Antillen)
PBL	Praktisch Basisgericht Leerweg
PKL	Praktisch Kadergerichte leerweg
SAE	Servisio pa Asuntunan di Enseñansa (Dienst Onderwijs CUR)
SBO	Secundair Beroeps Onderwijs
SVP	Sociale Vormings Plicht
SVP-PB	SVP Project Bureau (CUR)
SXM	Sint Maarten
TKL	Theoretisch Kadergerichte Leerweg
ToR	<i>Terms of Reference</i>
UO	Uitvoerende Organisatie (kanstrajecten SVP)
VSBO	Vorbereidend Secundair Beroeps Onderwijs

1. INLEIDING

Voor u ligt het rapport van de monitoring over het schooljaar 2009/2010 van het Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma 2008-2012 (OJSP). Het betreft de zogenaamde derde van in totaal vijf¹ geplande scans die zullen worden uitgevoerd tussen januari 2010 en december 2012. Voor de totstandkoming van dit rapport danken wij alle personen en landelijke en eilandelijke organisaties die gegevens hebben aangeleverd en ons te woord hebben gestaan om inzicht te geven in de ontwikkelingen binnen de onderwijsvernieuwing.

Voorafgaand aan de uitvoering van de derde scan heeft er een evaluatie van de huidige indicatoren en streefwaarden plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in de aanpassing van een aantal indicatoren en de toevoeging van een aantal informatievragen. Hierdoor sluiten de resultaten van de derde scan niet op alle punten aan op de resultaten van de eerste en tweede scans. Tevens zijn de streefwaarden dusdanig bijgesteld dat deze binnen de looptijd van het OJSP haalbaar zouden moeten zijn.

De opbouw van dit document is als volgt. In het volgende hoofdstuk is kort de methodologie toegelicht en zijn de instanties vermeld waarvan informatie ontvangen is. In hoofdstuk 3 is per school het aantal leerlingen weergegeven. In de hoofdstukken 4 en 5 zijn de resultaten van de monitoring weergegeven per doelstelling en speerpunt. Iedere doelstelling en ieder speerpunt, met de bijbehorende indicatoren, zijn in afzonderlijke paragrafen beschreven. Vervolgens zijn in hoofdstuk 6 de conclusies beschreven en wordt in hoofdstuk 7 een aantal aanbevelingen gegeven.

In bijlage 1 zijn de indicatoren van het OJSP met hun respectievelijke streefwaarden opgenomen. In bijlage 2 is weergegeven welke scholen aan de derde scan van dit monitoring onderzoek hebben deelgenomen. In bijlage 3 is een beknopt overzicht gegeven van de informatiebronnen en de meetmethode per indicator. In bijlagen 4 en 5 zijn de resultaten voor de doelstellingen en speerpunten gespecificeerd per schoolbestuur en is per doelstelling en per speerpunt aangegeven van welke scholen/schoolbesturen gegevens zijn ontvangen (informatie dekkingsgraad). Deze dekkingsgraad geeft een indicatie van de betrouwbaarheid van de gepresenteerde resultaten. In bijlage 6 zijn per doelstelling en per speerpunt een aantal ideeën / suggesties beschreven voor verbetering van de resultaten.

¹ In augustus 2010 is door de BGC besloten dat er in plaats van 2 keer per jaar (1x een volledige scan van Doelstellingen en Speerpunten en 1x alleen van de Speerpunten), de scan van alleen de Speerpunten zou komen te vervallen. Hierdoor is het totaal aantal scans teruggebracht van 7 naar 5.

2. WERKWIJZE

Methodologie

De monitoring van het OJSP heeft betrekking op het Funderend Onderwijs (FO), het Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO), het Secundair Beroepsonderwijs (SBO) en de Sociale Vormingsplicht (SVP). Per onderwijssector zijn in bijlage 2 de schoolbesturen, bijbehorende scholen en de SVP uitvoerende organisaties weergegeven waarop de monitoring betrekking heeft. Ten opzichte van de voorgaande scans, zijn het aantal deelnemende SBO scholen afgenomen: in tegenstelling tot de voorgaande scans hebben FEFFIK en SIFMA niet aan de 3^e scan deelgenomen. Dit omdat er vanuit OJSP niet of nauwelijks in deze scholen wordt geïnvesteerd.

Zoals al vermeld in de inleiding, heeft er naar aanleiding van de resultaten van scan 1 en scan 2 een evaluatie plaatsgevonden van de indicatoren en de wijze van informatieverzameling. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe set van indicatoren en streefwaarden welk in bijlage 1 is opgenomen. Het evaluatieproces heeft tevens geleid tot aanpassingen in het monitoringinstrument. In dit instrument zijn de methode en werkprocessen voor uitvoering van de scans vastgelegd. De aanpassingen hebben vooral betrekking op het concretiseren van een aantal vragen en de toevoeging van een aantal informatievragen. Het proces van informatievergaring is echter ongewijzigd gebleven. Voor meer details over de gevolgde methode wordt dan ook verwezen naar het document waarin het instrument is beschreven (Monitoring Instrument, QDev/KVC, januari 2010). Een beknopt overzicht van de informatiebronnen en meetmethode per indicator is gegeven in bijlage 3.

De derde scan is uitgevoerd tijdens de maanden augustus tot en met oktober 2010.

Informatiebronnen en ontvangen informatie

In het Monitoring Instrument is vastgelegd dat er bij de uitvoering van de scans voornamelijk gebruik zal worden gemaakt van de bestaande gegevens in de centrale administratie en management van het onderwijsveld. Tevens is in het Monitoring Instrument vastgelegd dat de Monitor geen informatie zal verzamelen op het niveau van individuele scholen. De resultaten van de scans zijn dus een weergave van de gegevens die binnen het onderwijsveld aanwezig zijn.

De instanties die om gegevens zijn gevraagd, zijn:

- ♦ Landelijke onderwijsinspectie en onderwijsinspecteurs;
- ♦ Expertisecentrum Toetsen en Examens (ETE);
- ♦ Servisio pa Asuntunan di Enseñansa (SAE, de Eilandelijke Onderwijs Dienst);
- ♦ Dienst Cultuur en Educatie (DCE);
- ♦ SVP project bureau;
- ♦ Schoolbesturen;
- ♦ Kenniscentrum voor Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (KBB).

In bijlage 2 is in detail aangegeven welke instanties benaderd zijn om gegevens aan te leveren voor dit monitoringonderzoek.

De verschillende instanties werden geacht om data aan te leveren gerelateerd aan verschillende doelstellingen en speerpunten. In een aantal gevallen waren instanties niet in staat om alle gevraagde informatie aan te leveren. In bijlagen 4 en 5 is dan ook per doelstelling en per speerpunt aangegeven welke instanties niet in staat waren informatie aan te leveren en is de informatie dekkingsgraad vermeld. Voor een aantal doelstellingen en speerpunten is de informatie dekkingsgraad gering waardoor de statistische representativiteit van de resultaten en daarmee samenhangende conclusies twijfelachtig is. Er is echter met de Begeleidingscommissie afgesproken dat QDev alle resultaten presenteert en dat het vervolgens aan de BGC is om een oordeel te vellen over de statistische representativiteit van resultaten en conclusies.

Aanpak ontbrekende gegevens

De informatie die door de verschillende instanties voor deze monitoring is aangeleverd, was niet altijd volledig. Het niet ontvangen van 100% van de informatie vereist aanpassingen in de noodzakelijk berekeningen. Onderstaande uitgangspunten zijn gehanteerd in het geval niet 100% van de informatie ontvangen is:

- ♦ Per onderwijssector is berekend van welk percentage van de scholen informatie beschikbaar is (de zogenaamde informatie dekkingsgraad). Indien bijvoorbeeld van 5 van de 50 scholen voor funderend onderwijs (FO) informatie was ontvangen, dan is dit percentage 10%. De dekkingsgraad geeft een indicatie van de betrouwbaarheid van de gepresenteerde resultaten. Waar relevant is dit percentage berekend als aandeel van het totaal aantal leerlingen op de scholen.
- ♦ De indicatoren vereisen dat van het resultaat het aandeel t.o.v. het totaal aantal scholen of het totaal aantal leerlingen berekend wordt. Het aandeel is berekend ten opzichte van het aantal scholen of het aantal leerlingen waarover informatie ontvangen is. Gebruik makend van het voorgaande voorbeeld, is het resultaat berekend over de 5 scholen waarvan informatie ontvangen is. Wanneer het resultaat bijvoorbeeld zou zijn dat 3 scholen een zorgstructuur hebben, dan is het percentage FO scholen met een zorgstructuur 60% ($3/5 \cdot 100\%$).

3. ALGEMENE LEERLING REGISTRATIE

In dit hoofdstuk wordt per schoolbestuur en per onderwijssector (FO, VSBO en SBO) het aantal scholen en leerlingen weergegeven.

Tabel 1: Aantal scholen en leerlingen in het FO per schoolbestuur per 1 september 2009

Schoolbestuur	Aantal scholen	Aantal leerlingen
RKCS	28	10,573
DOS	15	4,673
VPCO	2	1,457
ADVENT	2	546
SCONS	1	486
EBG	1	223
FSHP	1	196
Totaal	50	18,154

Bron: SAE

In relatie tot het VSBO zijn enkel de leerling aantallen van de bovenbouw weergegeven. Het aantal in onderstaande tabellen vermelde scholen voor VSBO en SBO verwijst naar het aantal vestigingen dat onderwijs in de bovenbouw aanbiedt. Één school kan meerdere vestigingen hebben.

Tabel 2: Aantal scholen en leerlingen in het VSBO per schoolbestuur per 1 september 2009²

Schoolbestuur	Aantal scholen	Aantal leerlingen
RKCS ³	6	2,096
DOS	5	1,198
VPCO	2	937
PSHP	1	185
Totaal	14	4,416

Bron: SAE

Tabel 3: Aantal SBO instellingen en aantal SBO leerlingen per schoolbestuur per 1 september 2009⁴

Schoolbestuur	Aantal instellingen	Aantal leerlingen
RKCS	4	2,223
DOS	1	823
IFE	1	239
Totaal	6	3,285

Bron: SAE

² Er is hier gerekend met het aantal VSBO vestigingen dat opleidingen aanbiedt in de VSBO bovenbouw. Één school kan meerdere vestigingen hebben.

³ Leerling aantal exclusief St Paulus VSBO-AGO.

⁴ Ook hier geldt dat hier is gerekend met het aantal SBO vestigingen. Één school kan meerdere vestigingen hebben.

4. PRESENTATIE RESULTATEN DOELSTELLINGEN

4.1 SCHOOLUITVAL

DOELSTELLING 1: Terugdringen van de schooluitval

INDICATOR D1:

Het aantal en aandeel leerlingen dat gedurende het schooljaar in het VSBO en het SBO de school verliet of de SVP verliet en niet beschikt over enig bewijs van voltooiing van de betreffende opleiding, of van de afronding van een SVP hoofdtraject

Resultaten VSBO en SBO

Scholen zijn verplicht de zogenaamde model 4 formulieren maandelijks in te dienen bij de Inspectie van Onderwijs. Op deze formulieren worden het aantal uitgeschreven leerlingen weergegeven met vermelding van redenen. In het monitoringinstrument is vastgesteld dat de schooluitval gebaseerd is op het aantal leerlingen dat zonder vermelding van reden is uitgeschreven uit de leerlingadministratie van de school. De Monitor heeft van de Inspectie de resultaten van de model 4 formulieren ontvangen. Helaas is de dekkingsgraad van de ontvangen informatie lager dan 55% (Zie bijlage 4D1) waardoor de statistische relevantie van de ontvangen data over uitgeschreven leerlingen te gering is. Bovendien zijn de redenen van uitschrijving niet vermeld of foutief vermeld⁵ waardoor het tevens niet mogelijk zou zijn de schooluitval te bepalen. Voor de volledigheid is in tabel 4 het aantal uitgeschreven leerlingen gegeven voor de periode waarover informatie ontvangen is.

Tabel 4: Aantal uitgeschreven leerlingen over maanden waarover informatie ontvangen/aanwezig is⁶

Sector	# leerlingen (a)	# uitgeschreven leerlingen over periode waarvan informatie ontvangen is ⁷ (b)	# schooluitval over periode waarvan informatie ontvangen is (c)	% uitgeschreven leerlingen over periode waarvan informatie ontvangen is (c/a)
VSBO	4,449	102 ⁸	onbekend	onbekend
SBO	2,533	56	onbekend	onbekend

Resultaten SVP

Aan het SVP Project Bureau (PB) is gevraagd per lichting/uitvoerende instantie aan te geven hoeveel jongeren er zijn ingestroomd, hoeveel jongeren de SVP succesvol hebben afgerond en hoeveel jongeren voortijdig zijn uitgevallen. Het Project Bureau is echter niet in staat geweest deze gegevens rechtstreeks aan te leveren, maar heeft de vragen voorgelegd aan de diverse uitvoerende organisaties waarvan de Monitor de gegevens heeft ontvangen. In tabel 5 zijn de resultaten weergegeven.

⁵ Foutieve vermelding van redenen verwijst bijvoorbeeld naar scholen waar over een bepaalde periode geen leerlingen zijn uitgeschreven, terwijl er voor die periode wel redenen van uitschrijving zijn gegeven. Of dat de vermelde redenen van uitschrijving hoger ligt dan het aantal uitgeschreven leerlingen in die maand. Zie bijlage 3D1.

⁶ 'In het Model 4 formulier wordt de term 'afgeschreven' gehanteerd voor leerlingen die de school verlaten.

⁷ Voor het VSBO is informatie beschikbaar over gemiddeld 4,2 maanden. Voor het SBO is dit 4,0 maanden.

⁸ 50% van de afschrijvingen komt voor rekening van de G.E. Kroon (AGO) school.

Tabel 5: Aantal jongeren dat aan de SVP is begonnen, dat de SVP succesvol heeft beëindigd en dat de SVP vroegtijdig heeft verlaten (uitval). Informatie over SVP trajecten die zijn gestart tussen 1 januari 2007 en 31 juli 2010

Traject	Instroom (a)	In traject (b)	Uitstroom (a-b = c)	Succesvolle afronding (d)	# en % Uitval (c-d)
Voortraject	887	55	832 (100%)	720 (86,5%)	112 (13,5%)
Hoofdtraject ⁹	782	223	559 (100%)	265 (47,4%)	294 (52,6%)
Totaal	949¹⁰	-	-	-	406 (43,8%)

Er bestaan verschillende redenen voor de vroegtijdige uitval van jongeren. In onderstaande tabel zijn de oorzaken weergegeven. Van een aantal uitvoerende organisaties (u.o.) hebben we tevens meer gedetailleerde informatie ontvangen over de uitvallers in de categorie ‘andere reden of reden onbekend’. In deze categorie zijn ook de jongeren opgenomen die tussentijds naar een andere uitvoerende organisaties zijn gegaan of naar het buitenland zijn vertrokken. Op basis van tabel 5 kan daarom niet rechtstreeks de conclusie getrokken worden dat 14% of 53% van de SVP deelnemers zonder geldige reden de SVP vroegtijdig heeft verlaten. Een meer specifieke analyse naar achtergronden en redenen is nodig om de juiste conclusie te kunnen trekken.

Tabel 6: Redenen van vroegtijdige uitval SVP

Traject	Totale Uitval (a)	Instroom in regulier onderwijs (b)	Een baan (c)	Zwangerschap (d)	een andere reden of reden onbekend (a-b-c-d)
Voortraject	112 (100%)	1 (0,9%)	15 (13,4%)	10 (8,9%)	86 (76,8%)
Hoofdtraject*	294 (100%)	9 (3,1%)	51 (17,3%)	42 (14,3%)	192 (65,3%)

Conclusie

Gezien de lage dekkingsgraad en de onbetrouwbaarheid van de gegevens over de redenen van afschrijvingen, kunnen er geen conclusies getrokken worden over de schooluitval in VSBO en SBO. Een procesmatige conclusie is dat de Inspectie van Onderwijs nog steeds niet in staat is om tijdig betrouwbare gegevens aan te leveren. Uit gesprekken met de Inspectie is gebleken dat veel formulieren niet iedere maand tijdig door de scholen worden aangeleverd. Tevens worden de data van de formulieren niet regelmatig door de Inspectie ingevoerd in hun database en worden de data niet stelselmatig gecontroleerd op volledigheid en betrouwbaarheid. Eens te meer wordt het belang duidelijk van een goed informatie-management teneinde de daadwerkelijke situatie aangaande schooluitval en de effecten van de maatregelen op dit gebied binnen het OJSP te kunnen aantonen.

In relatie tot de SVP kan gesteld worden dat de uitval aanzienlijk gedaald is ten opzichte van de resultaten van scan 2, maar nog steeds ver boven de streefwaarde voor 2011 ligt. Het is dan ook noodzakelijk dat de SVP hier de noodzakelijke aandacht aan besteed. Daarnaast is het belangrijk te constateren dat de SVP werkt met een zeer dynamische groep jongeren en dat de definitie van uitval hierbij dient aan te sluiten. Uitval binnen de SVP is niet ‘zwart-wit’, maar er dient rekening gehouden te worden met de verschillende oorzaken van uitval binnen de SVP. Tot dusver is in de uitval

⁹ Hoofdtrajecten zonder informatie van de Uitvoerende Bon Futuro vanwege het unieke karakter van deze u.o. en de afwijkende definities van ‘uitval’.

¹⁰ Instroom voortraject (887) + instroom hoofdtraject (782) – succesvolle afronding voortraject (720) = 949 jongeren.

bijvoorbeeld ook inbegrepen het aantal jongeren dat tussentijds het regulier onderwijs instroomt, naar een andere U.O. doorstroomt of naar het buitenland verhuist. Het verdient daarom aanbeveling een eenduidige definitie ten aanzien van uitval vast te leggen, rekening houdend met de verschillende oorzaken van uitval. Er zal bepaald moeten worden wat ‘geoorloofde’ (bv verhuizing buitenland en doorstroom regulier onderwijs) en ‘ongeorloofde’ (bv werk en verzuim) uitval is.

Tabel 7: Resultaten en streefwaarden voor indicator D1: schooluitval per jaar

Onderwijs sector	Resultaat 1-meting	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
VSBO	3 ^e jr: 8,5% 4 ^e jr : 2,9%	-	12,2% (bovenbouw)	-	Bovenbouw: 4,2%
SBO	+/- 15%	-	-	-	9%
SVP	25,4%	42%	59%	44%	20%

4.2 STUDIEACHTERSTAND

DOELSTELLING 2:

Het terugdringen van de studieachterstand ten opzichte van de nominale studietijd in het FO, VSBO en SBO (oorspronkelijk 'Terugdringen van het aantal zittenblijvers')

INDICATOR D2a:

Het gemiddeld aantal maanden achterstand ten opzichte van de nominale studietijd in het FO, VSBO en SBO, gemeten aan de hand van de gemiddelde leeftijd van leerlingen bij de aanvang en bij de voltooiing van de opleiding

INDICATOR D2b:

Het aantal en aandeel van de leerlingen, dat de studie FO, VSBO en SBO binnen de nominale studietijd voltooit.

Resultaten Indicator D2a (studievertraging – gemiddelde leeftijden)

In onderstaande tabellen zijn voor de resultaten gepresenteerd ten aanzien van de studievertraging gemeten aan de hand van de gemiddelde leeftijden bij instroom en bij uitstroom.

Tabel 8: Aantal maanden en % studievertraging (gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom van geslaagden t.o.v. de nominale studietijd)

Sector	Gem leeftijd van instroom op 1 sept 2009 (a)	Gem leeftijd van geslaagden op 1 sept 2010 (b)	Gem studieduur in jaren (c = b-a)	Nominale studietijd in jaren (d)	Gem vertraging in jaren (e=c-d)	Gemiddelde vertraging (in mnd) (f=e*12mnd)	Nominale studietijd in mnd (g)	% vertraging (f/g*100%)
FO	4,5 ¹¹	12,72	8,22	8 jaar	0,22 jr	2,64 mnd	96 mnd	2,75%
VSBO	12,95	17,84	4,89	4 jaar	0,89 jr	10,68 mnd	48 mnd	22,25%

Uit tabel 8 blijkt dat de gemiddelde vertraging in het VSBO 10,68 maanden is of 22,25% ten opzichte van de nominale studietijd. Binnen het VSBO treedt de grootste vertraging op in de PBL leerweg (16,61 maanden) en de TKL leerweg (5,86 maanden) kent de kleinste vertraging.

De nominale studietijd binnen het SBO verschilt per niveau (1-4 jaar)¹². Gezien deze verschillen is in tabel 9 per SBO niveau de gemiddelde leeftijd van geslaagden weergegeven.

Tabel 9: Gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom (geslaagden) van het SBO t.o.v. de nominale studietijd

Niveau	Gem leeftijd in jaar 1 op 1 sept 2009	Gem leeftijd van geslaagden op 1 sept 2010	Gem studieduur in jaren	Nominale studietijd in jaren	Gem vertraging in jaren	Gem vertraging in mnd	Nominale studietijd in mnd	% vertraging
SBO-1	18.69	19,99	1,30	1	0,30	3,60	12 mnd	30,00%
SBO-2	18.32	20,32	2,00	2	0,00	0,00	24 mnd	0%
SBO-3	18.10	22,15	4,06	3	1,06	12,70	36 mnd	35,27%
SBO-4	17.60	22,51	4,91	4	0,91	10,94	48 mnd	22,79%

¹¹ De exacte leeftijd bij instroom FO kan niet worden berekend. Het betreft dan ook een geschatte waarde.

¹² Volgens het Ministerie van Onderwijs van de Nederlandse Antillen is de studieduur per SBO niveau als volgt:
SBO-1 (Assistent): maximaal 1 jaar.
SBO-2 (Beroepsbeoefenaar): maximaal 2 jaar
SBO-3 (Vakfunctionaris): 3-4 jaar.
SBO-4 (Middenkader functionaris): 4 jaar.

De studievertraging in het SBO is aanzienlijk, vooral de niveaus SBO-1 en SBO-3 kennen een grote studievertraging.

Resultaten Indicator D2b (studievertraging - nominale studietijd)

Het bepalen van het aantal leerlingen dat de studie binnen de nominale studietijd heeft afgerond, is gebaseerd op de leeftijd van de leerlingen bij afstuderen. De vraagstelling luidt dan ook: het aantal leerlingen dat bij afstuderen onder een bepaalde leeftijdsgrens valt (referentiedatum is 1 september 2010). Per onderwijssector zijn de volgende leeftijdsgrenzen vastgelegd:

- ♦ FO: het aantal leerlingen dat het FO succesvol heeft afgerond en jonger is dan 12,9 maanden;
- ♦ VSBO: het aantal geslaagde VSBO leerlingen dat jonger is dan 18 jaar;
- ♦ SBO: Per SBO niveau zijn de leeftijdsgrenzen voor afstuderen binnen de nominale studietijd als volgt bepaald:
 - SBO-1: 19 jaar
 - SBO-2: 20 jaar
 - SBO-3: 21 jaar
 - SBO-4: 22 jaar

In onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven. Vooral SBO niveau 1 scoort zeer slecht op dit punt (9%, zie bijlage 4D2b). Dit is vooral te verklaren uit de hoge instroomleeftijd bij SBO-1 (gemiddeld 18,7 jaar). SBO niveau 4 scoort het beste (76%) omdat de gemiddelde instroomleeftijd hier het laagste is (gemiddeld 17,6 jaar).

Tabel 10: Aantal leerlingen bij afstuderen jonger dan leeftijdsgrens nominale studietijd

Sector	Aantal geslaagden (a)	Leeftijdsgrens nominale studietijd (b)	Aantal afgestudeerden jonger dan leeftijdsgrens	% afgestudeerden jonger dan leeftijdsgrens (d)
FO	2.171	12 jr en 9 maanden	1.019	47%
VSBO	1.050	18 jaar	675	64%
SBO	532	19-22 jaar ¹³	167	49%

Conclusie

In tabellen 11 en 12 zijn de resultaten van de verschillende scans weergegeven ten opzichte van de streefwaarden voor 2011. In 2010 heeft de eerste groep leerlingen het FO afgerond. Er kunnen dan ook nog geen conclusies verbonden worden aan het FO aangezien er nog geen 'trend' bekend is. Wel is het streven om de gemiddelde vertraging in het FO volgend jaar met 15% te laten afnemen. Wat betreft VSBO en SBO wordt een aanzienlijke daling in de studievertraging geconstateerd ten opzichte van scan 2. Indien de trend wordt doorgezet, zouden de streefwaarden voor 2011 haalbaar moeten zijn.

¹³ Per SBO niveau zijn de leeftijdsgrenzen voor afstuderen binnen de nominale studietijd als volgt bepaald:

SBO-1: 19 jaar
SBO-2: 20 jaar
SBO-3: 21 jaar
SBO-4: 22 jaar

Tabel 11: Resultaten en streefwaarden voor indicator D2a: studievertraging

Onderwijs- sector	Resultaat 1- meting	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	4,3 mnd	-	-	2,6 mnd	2,2 mnd
VSBO	BV: 9,8% 3e jr: 13,6% 4e jr: 5,7%	-	16 maanden	10,7 mnd	9,5 mnd
SBO	-	-	SBO-2: 5 mnd SBO-3: 17 mnd SBO-4: 10 mnd	SBO-1: 3,6mnd SBO-2: 0 mnd SBO-3: 12,7 mnd SBO-4: 10,9 mnd	SBO-1: 3,2mnd SBO-2: 2,5 mnd SBO-3: 10,6 mnd SBO-4: 9,9 mnd

In relatie tot het aantal leerlingen dat binnen een bepaalde leeftijdsgrens de studie heeft afgerond (zie tabel 12), zijn er voor het eerst voldoende data aanwezig om resultaten te presenteren. Er kan dan ook nog geen trend weergegeven worden. Wel is zichtbaar dat de resultaten voor het FO en SBO nog ver onder de streefwaarde liggen: voor het FO is meer dan 50% van de leerlingen ouder dan 12 jaar en 9 maanden en volgend jaar zou dat nog slechts 10% moeten zijn. Deze streefwaarde is wellicht te ambitieus en staat niet in verband met de streefwaarde voor indicator D2a. Het verdient aanbeveling onderzoek te doen naar de oorzaken van de studievertraging in het FO. Wel is al duidelijk dat er een relatie bestaat tussen studievertraging en het onderwijsniveau waar de leerlingen naar doorstromen. Zo is de gemiddelde leeftijd van leerlingen die van FO doorstromen naar VSBO-AGO 14,3 jaar, de gemiddelde leeftijd van leerlingen die doorstromen naar het VSBO 12,8 jaar en de gemiddelde leeftijd van leerlingen die doorstromen naar de HAVO 12,0 jaar. Bovendien doet 6,5% van de leerlingen het laatste jaar van het FO over.

Tabel 12: Resultaten en streefwaarden voor indicator D2a: nominale studietijd

Onderwijssector	Resultaat 1-meting	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	-	-	-	47%	90%
VSBO	37,4%	-	-	64%	66%
SBO	49,2%	-	-	49%	60%

Door de resultaten van beide indicatoren te koppelen zou berekend kunnen worden wat de gemiddelde studievertraging is van leerlingen die de studie niet binnen de nominale studietijd hebben afgerond. Echter, vanwege het indicatieve karakter van de vermelde resultaten in tabel 12 (niet het exacte percentage leerlingen is bekend dat de studie binnen de nominale studietijd heeft afgerond, maar de resultaten zijn gebaseerd op indicatieve leeftijdsgrenzen) kunnen er geen conclusies verbonden worden aan deze berekeningen en hebben de berekening dus geen toegevoegde waarde.

In relatie tot de studievertraging is het belangrijk te constateren dat het OJSP hier binnen afzienbare tijd (nog 2 jaar) slechts beperkte invloed op heeft: de uitstroomleeftijd wordt bepaald door leerlingen die tijdens voorgaande jaren zijn ingestroomd en wellicht reeds een studievertraging hebben opgelopen. Hier heeft het OJSP geen invloed meer op heeft. Om de streefwaarden te halen is het dan ook belangrijk dat wordt voorkomen dat de leerlingen de laatste 2 jaren van hun studie nog (extra) vertraging oplopen.

4.3 DIPLOMA'S

DOELSTELLING 3: Vergroten van het aantal leerlingen met diploma

INDICATOR D3:

Het aantal en aandeel van leerlingen dat voor 31 augustus een door het Ministerie van Onderwijs en Cultuur erkend diploma heeft behaald in het VSBO en/of in het SBO.

Resultaten VSBO en SBO

In onderstaande tabellen zijn het aantal en aandeel van leerlingen dat een diploma heeft behaald weergegeven voor het VSBO en het SBO.

Tabel 13: Aantal en aandeel geslaagden voor het VSBO per 31 augustus 2010

Leerweg	aantal examen kandidaten	aantal geslaagden	% geslaagden
VSBO-TKL	743	538	72,4%
VSBO-PKL	503	378	75,1%
VSBO-PBL	446	319	71,5%
VSBO-AGO ¹⁴	-	-	-
Totaal	1,692	1,235	73,0%

Tabel 14: Aantal en aandeel geslaagden voor het SBO per 31 augustus 2010

Leerweg	aantal examen kandidaten	aantal geslaagden	% geslaagden
SBO-1	41	23	56,1%
SBO-2	254	141	55,5%
SBO-3	206	116	56,3%
SBO-4	341	250	73,3%
Totaal	842	530	62,9%

Conclusie

In onderstaande tabel is voor indicator D3 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 15: Resultaten en streefwaarden van de 1-meting en de huidige scan voor indicator D3A (slagingspercentages)

Onderwijssector	Resultaat 1-meting	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
VSBO	71%	71%	69%	73%	80%
SBO	77%	-	66%	63%	85%

In relatie tot het VSBO heeft deze indicator zich in positieve zin ontwikkeld: het relatieve (%) aantal geslaagden is toegenomen t.o.v. de resultaten van scan 2. Desondanks dienen de VSBO examenklassen dit jaar de nodige aandacht te krijgen om de streefwaarde voor 2011 te kunnen halen. Ten opzichte van de 1-meting (schooljaar 2006/2007) is het percentage geslaagden namelijk met 2% gestegen, terwijl voor 2011 het streven is om het percentage geslaagden met 7% te laten stijgen ten opzichte van 2010. Om de doelstelling te bereiken, zouden de volgende speerpunten ingezet kunnen worden: 1 (ouderparticipatie), 2 (verzuim en leerplicht), 3 (zorgstructuur), 5 (Nederlands), 6 (LVS) en 7 (aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt).

¹⁴ AGO leerlingen doen niet mee aan het centraal VSBO examen en het ETE heeft dan ook geen beschikking over de 'examenresultaten' van het AGO. Bovendien had de G.E. Kroon school geen AGO 'examenklassen' in 2010.

In relatie tot het SBO ligt het resultaat nog ver onder de streefwaarde en laat het resultaat zelfs een daling zien ten opzichte van schooljaar 2008/2009 (scan 2). Een diepere analyse van de oorzaken van het lage percentage geslaagden is nodig om een stappenplan te kunnen ontwikkelen om dit percentage te verhogen. Acties zijn vooral nodig voor SBO niveaus 1, 2 en 3 (zie tabel 14).

4.4 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE ONDERWIJS

DOELSTELLING 4: Vergroten van het aantal leerlingen dat na school een baan vindt

INDICATOR D4:

Het aantal en aandeel schoolverlaters van het VSBO en het SBO dat bij afstuderen aangeeft door te willen stromen naar een vervolgopleiding, een baan wenst te hebben of een andere vorm van maatschappelijke participatie wenst te hebben.

Resultaten VSBO en SBO

In onderstaande tabel is aangegeven wat VSBO leerlingen bij afstuderen aan de schoolleiding hebben doorgegeven met betrekking tot hun geplande activiteiten na beëindiging van hun studie. Hieruit blijkt dat, behalve voor het AGO, het grootste deel van de VSBO leerlingen de studie vervolgt.

Tabel 16: Geplande maatschappelijke activiteit van VSBO leerlingen na beëindiging VSBO opleiding

Leerweg	VSBO (andere leerweg of ander sector programma)	SBO	HAVO	Andere opleiding	Werk	Anders	Totaal
TKL	6%	41%	51%	0%	0%	1%	100%
PKL	14%	84%	0%	2%	0%	0%	100%
PBL	22%	70%	0%	4%	1%	3%	100%
AGO	2%	3%	0%	17%	78%	0%	100%
Totaal	11%	55%	19%	4%	10%	1%	100%

In tabel 17 is aangegeven wat SBO leerlingen bij afstuderen aan de schoolleiding hebben doorgegeven met betrekking tot hun geplande activiteiten na beëindiging van hun studie. De informatie heeft betrekking op 3 van de 6 SBO scholen (zie bijlage 4D4). Uit de tabel blijkt dat 74% van de SBO leerlingen bij afstuderen aangeeft door te willen studeren en dat 'slechts' 26% de SBO opleiding ziet als eindonderwijs om de arbeidsmarkt op te gaan.

Tabel 17: Geplande maatschappelijke activiteit van SBO leerlingen na beëindiging SBO opleiding (in %)

	SBO (stapelen)	HBO	UNI N.A	Werk / Anders ¹⁵
SBO	43%	15%	16%	26%

Conclusie

In onderstaande tabel is voor indicator D4 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 18: Resultaten en streefwaarden voor indicator D4

Onderwijssector	Resultaat 1- meting	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
Van VSBO naar ...	studeren: 75% baan 18% werkloos 6,3%	studeren: 95% Baan: 2% Werkloos: 2%	studeren: 94% baan: 4% werkloos: 1%	studeren: 89% Baan: 10%	studeren: 81% baan: 21%
Van SBO naar...	studeren: 61% Baan: 29% Werkloos: 7% Anders: 3%	studeren: 64% Baan: 27% Werkloos: 8% Anders: 1%	studeren: 78% Baan: 11% werkloos: 9% anders: 2%	studeren: 74% baan: 26%	studeren: 51% baan: 44%

¹⁵ Van FAMBO is niet bekend hoeveel leerlingen wensten te gaan werken. Bij FAMBO is het aantal werkenden opgenomen in de categorie 'anders' waardoor deze categorieën zijn samengevoegd.

Een positieve constatering is dat het VSBO door leerlingen inderdaad niet wordt gezien als eindonderwijs, maar dat bijna alle leerlingen (behalve AGO leerlingen aangezien het AGO wel eindonderwijs is) na afstuderen verder studeren. Het grootste deel van de leerlingen doet dit binnen het SBO (55%). De afname in het % leerlingen dat de opleiding vervolgt t.o.v. scans 1 en 2 wordt veroorzaakt door het ontbreken van resultaten van AGO leerlingen tijdens scan 2 en scan 1 (AGO leerlingen zijn de leerlingen die na afstuderen de arbeidsmarkt betreden). Wel is het opvallend dat ruim 10% van de leerlingen binnen het VSBO blijft en ‘stapelt’.

Ook de meeste SBO leerlingen vervolgen hun opleiding. Hierdoor ligt het percentage doorstroom naar de arbeidsmarkt ver beneden de streefwaarde. Dit wordt vooral veroorzaakt door het hoge percentage leerlingen dat binnen het SBO wenst te ‘stapelen’: 43% van de afgestudeerde leerlingen geven aan hun studie te willen vervolgen binnen het SBO. Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van de streefwaarden voor 2011 verdient het aanbeveling te onderzoeken waarom leerlingen ‘stapelen’. Worden leerlingen bijvoorbeeld niet goed voorgelicht over hun studiekeuze? Is het instapniveau misschien te laag? Of vraagt de arbeidsmarkt bijvoorbeeld alleen om hoger gekwalificeerd personeel? Op basis van een dussdanig onderzoek kan een actieplan opgesteld worden en kan er vanuit beleid en schoolleiding gestuurd worden op de doelstellingen. Tevens dient er in het onderwijsbeleid te worden vastgelegd of ‘stapelen’ een gewenste ontwikkeling is of dat leerlingen vanuit het SBO sneller de arbeidsmarkt dienen op te gaan. Het veroorzaakt namelijk hoge kosten, maar tegelijkertijd wordt hierdoor het opleidingsniveau van de beroepsbevolking verhoogd. Indien wordt vastgesteld dat ‘stapelen’ een wenselijk verschijnsel is, zou de streefwaarde aangepast kunnen worden.

4.5 MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE SVP

DOELSTELLING 5: Vergroten maatschappelijke participatie en arbeidsparticipatie sociaal vormingsplichtigen

INDICATOR D5:

Het aantal en aandeel deelnemers aan de SVP dat binnen een half jaar na beëindiging van het hoofdtraject en gemeten op 1 september doorstroomt naar een (vervolg)opleiding (SBO), een baan heeft, werkloos is of een andere vorm van maatschappelijke participatie heeft.

Resultaten

De uitvoerende organisaties en het projectbureau zijn verantwoordelijk voor de nazorg van de jongeren die de SVP succesvol hebben beëindigd. Dit nazorgtraject duurt een half jaar. In onderstaande tabel is weergegeven wat de maatschappelijke participatie van deze jongeren was bij beëindiging van het nazorgtraject.

Tabel 19: Maatschappelijke activiteit van jongeren een half jaar na succesvolle beëindiging van de SVP (voor lichten die ná 1 januari 2007 zijn gestart en waarvan de hoofdtrajecten vóór 1 februari 2010 zijn beëindigd)

	Totaal # jongeren dat SVP succesvol heeft afgerond	# jongeren dat een half jaar na beëindiging van de SVP...			
		Een vervolgopleiding volgt	Een baan heeft	Werkloos is	Andere maatschappelijke bezigheid heeft
Aantal en %	118 ¹⁶	23 (19,5%)	56 (47,5%)	34 (28,8%)	5 (4,2%)

Conclusie

In onderstaande tabel is voor indicator D5 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 20: Resultaten en streefwaarden indicator D5

Onderwijssector	Resultaat 1-meting	Resultaat scan 1 ¹⁷	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
Van SVP naar ...	Studeren: 24% Baan: 48% Werkloos: 24% Anders: 4%	-	Studeren: 12% Baan: 30% Werkloos: 58% Anders: 0%	Studeren: 20% Baan: 48% Werkloos: 29% Anders: 4%	Studeren: 22% Baan: 55% Werkloos: 20% Anders: 5%

De resultaten van scan 3 zijn veel positiever dan scan 2 en komen ongeveer overeen met de resultaten van de 1-meting. Echter, aangezien van FEFFIK de gegevens ontbreken (dit betekent dat 55% van de gegevens over maatschappelijke participatie ontbreekt), kunnen er geen harde conclusies verbonden worden aan de resultaten. Bij de volgende scan zal moeten blijken of de huidige resultaten in lijn liggen met een positieve ontwikkeling ten aanzien van de maatschappelijke participatie van de SVP.

¹⁶ Van de uitvoerende organisatie met het grootste aantal deelnemers (FEFFIK) waren geen gegevens beschikbaar ten aanzien van de maatschappelijke participatie. FEFFIK verwees voor deze informatie door naar het SVP Projectbureau, maar ook hier was de informatie niet aanwezig. Het SVP Projectbureau heeft medio 2009 een nieuwe opzet van het nazorgtraject ingevoerd. De verwachting is dat de maatschappelijke participatie van jongeren die na augustus 2009 zijn ingestroomd (en dus in 2011 uitstromen) beter in kaart kan worden gebracht.

¹⁷ De enquête voor de SVP voor scan 1 en scan 2 is gezamenlijk uitgevoerd en de resultaten zijn gepresenteerd in de rapportage van scan 2. De enquête heeft betrekking op de SVP uistroom in 2008 en 2009.

Het verdient wederom aanbeveling de basisgegevens over de SVP nauwkeurig te controleren en zoveel mogelijk compleet te maken, zodat bij een volgende scan een vollediger beeld kan worden verkregen. De inwerkingtreding van het Jongerenregister (of een vergelijkbare database) is zeer noodzakelijk en dringend, zowel voor het interne management als voor een adequate monitoring.

4.6 JEUGDWERKLOOSHEID

DOELSTELLING 6: Terugdringen van jeugdwerkloosheid

INDICATOR D6:

Het aantal werkzoekenden van 15 tot 24 jaar als aandeel van de beroepsbevolking in die leeftijdscategorie

Achtergrond gegevens

Het jaarlijkse Arbeidskrachtenonderzoek (AKO) wordt normaliter in oktober door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) uitgevoerd. In verband met de voorbereidingen voor de ProefCensus (2010) en Census (2011) voert het CBS in 2010 echter geen AKO's uit. De meest recente gegevens over jeugdwerkloosheid zijn dan ook gebaseerd op het AKO van 2009. De resultaten van dit AKO zijn al opgenomen in het verslag van de tweede scan en worden voor de volledigheid tevens in dit verslag vermeld. Voor arbeidsmarktgegevens in 2011 zal de Census 2011 als bron dienen.

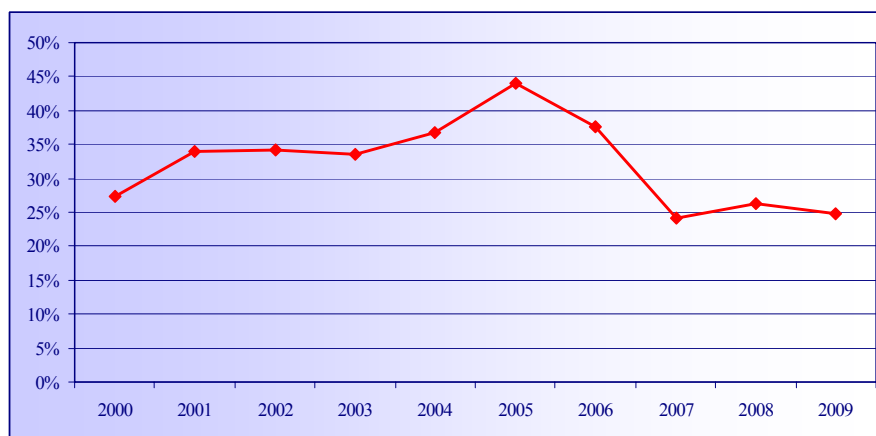
Resultaten

Tabel 24 geeft een overzicht van de jeugdwerkloosheid van 2000 tot en met 2009. De tabel laat zien dat tussen 2005 en 2007 het jeugdwerkloosheidspercentage met bijna 20% is gedaald. In 2008 is de jeugdwerkloosheid licht gestegen om in 2009 weer tot 24,7% te dalen. Echter in 2009 was de ratio tussen de jeugdwerkloosheid en totale werkloosheid nog steeds 2,5¹⁸. Internationaal geldt de norm dat bij een ratio niet hoger dan 2 de jeugdwerkloosheid als acceptabel kan worden beschouwd.

Tabel 21: Jeugdwerkloosheid van 2000 tot 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Beroepsbevolking 15-24 jaar	5.152	5.343	5.190	5.460	5.468
Werkzoekenden 15-24 jaar	2.266	2.008	1.256	1.437	1.350
Percentage jeugdwerkloosheid	44,0%	37,6%	24,2%	26,3%	24,7%
Ratio jeugd-/totale werkloosheid	-	-	2,0	2,6	2,5

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Figuur 1: Percentage jeugdwerkloosheid van 2000 tot 2009

Van de werkzoekenden tussen 15-24 jaar is 45% van het mannelijke geslacht en 55% van het vrouwelijke geslacht. Het opleidingsniveau van deze groep was in 2009 als volgt:

- 65% had een Mavo, VSBO, LBO of lagere opleiding;
- 35% had een MBO, HBO of WO opleiding.

¹⁸ Het werkloosheidspercentage van de totale beroepsbevolking was in 2009 9,7%.

Conclusie

In onderstaande tabel is voor indicator D6 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 22: Resultaten en streefwaarden indicator D6

	Resultaat 1-meting	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
Jeugdwerkloosheid	24,2%	26,3%	24,7%	-	22%

De jeugdwerkloosheid is sinds de 1-meting in 2008 licht gestegen om in 2009 weer af te nemen. Het is de vraag of de streefwaarde van 22% in 2011 kan worden bereikt. Uiteraard moet er rekening mee worden gehouden dat (jeugd)werkloosheid niet alleen is gerelateerd aan inspanningen in het onderwijsveld, maar dat vooral de mondiale financieel-economische situatie en het lokale politiek-economische beleid een rol spelen.

5. PRESENTATIE RESULTATEN SPEERPUNTEN

5.1 OUDERPARTICIPATIE

SPEERPUNT 1: Ouderparticipatie

INDICATOR S1a:

Het aantal en aandeel FO scholen dat conform de Landsverordening Funderend Onderwijs een oudercommissie heeft benoemd

INDICATOR S1b:

De mate van betrokkenheid van de ouders bij de school in het FO, aan de hand van een nog vast te stellen schaalverdeling die kan bestaan uit:

- Het aantal en aandeel ouders, dat deelneemt aan ouderavonden
- Het aantal en aandeel ouders, dat deelneemt aan buitenschoolse activiteiten
- Het aantal en aandeel ouders, dat deelneemt aan ondersteunende werkzaamheden
- Oordeel van schoolleiding over participatie van ouders bij onderwijsontwikkeling leerlingen

Resultaten

Op 1 juni 2010 hadden 35 van de 50 FO scholen **(70%)** een oudercommissie. 17% van deze oudercommissies (6 oudercommissies) zijn in 2009 nieuw opgericht. Dit wekt de indruk dat er nadruk wordt gelegd op het bestaan van oudercommissies in het FO. In relatie tot oudercommissies is de schoolleiding gevraagd hun oordeel te geven ten aanzien van het functioneren van de oudercommissies. Op deze vraag heeft 30% van de scholen geantwoord dat zij negatief is over het functioneren van de oudercommissie op hun school (score 4 of 5 op een schaal van 1 tot 5, zie bijlage 5S1).

In onderstaande tabellen wordt meer detail gegeven ten aanzien van de betrokkenheid van ouders bij schoolactiviteiten. Veel van de vermelde aantallen betreft schattingen, aangezien slechts 10% van de scholen een digitale administratie van de verschillende aspecten van ouderparticipatie bijhoudt. De participatie bij ondersteunende werkzaamheden is in tabel 25 opgesplitst in een aantal type activiteiten aangezien de variatie tussen de verschillende ondersteunende werkzaamheden groot is.

Tabel 23: Aantal activiteiten en participatie van ouders bij deze activiteiten tijdens schooljaar 2009/2010

Activiteit	Gemiddeld aantal activiteiten per school	Gemiddeld % ouders aanwezig per activiteit
Ouderavonden	3,7	68%
Buitenschoolse activiteiten	13,2	19%

Tabel 24: Betrokkenheid ouders bij ondersteunende werkzaamheden

Type ondersteunende werkzaamheden	Aantal en % scholen waar ouders betrokken zijn bij de ondersteunende werkzaamheden	Totaal aantal en % ouders betrokken ¹⁹
Voorlezen	23 (46%)	326 (2,2%)
Bibliotheek	15 (30%)	86 (1,1%)
Klassenouder	5 (10%)	82 (2,7%)
Koken	10 (20%)	31 (3,2%)
Transport	9 (18%)	369 (1,8%)
Kopiëren	18 (36%)	220 (2,5%)
Gemiddeld	13 (27%)	-

¹⁹ Het percentage is niet door QDev berekend, maar betreft een schatting van de schoolbesturen.

Het aantal betrokken ouders bij ondersteunende werkzaamheden (tabel 24) is op zichzelf een weinig zeggend gegeven. Echter, indien dit gegeven over langere termijn gemonitord wordt, kan een trend geanalyseerd worden die waardevol kan zijn. Wat betreft het percentage betrokken ouders bij ondersteunende werkzaamheden, kan gesteld worden dat tenminste 3,2% van de ouders betrokken is bij enige vorm van ondersteunende werkzaamheden (dit is het hoogst vermelde percentage in tabel 24).

In tabel 25 is informatie gepresenteerd ten aanzien van het oordeel van de schoolleiding over de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind en de ontwikkelingen op school. De schoolleiding is gevraagd wat hun oordeel op de verschillende aspecten is op een schaal van 1 tot 5. Een score 1 betekent dat dit aspect een zeer positieve beoordeling krijgt en een score 5 betekent dat dit aspect een zeer negatieve beoordeling krijgt.

Tabel 25: Oordeel schoolleiding t.a.v. de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind en de ontwikkelingen op school (in % scholen met een positieve, neutrale of negatieve beoordeling)

In hoeverre zijn ouders betrokken bij ...	% scholen Score 1 en 2 (positief)	% scholen Score 3 (gemiddeld)	% scholen Score 4 en 5 (negatief)	Gemiddelde score
De academische ontwikkeling van hun kind	31%	44%	25%	2,9
de sociaal emotionele ontwikkeling van hun kind?	20%	55%	24%	3,1
het maken van huiswerk van hun kind?	37%	41%	22%	2,9
Het schoolbeleid?	23%	21%	56%	3,5
activiteiten op school?	33%	47%	20%	2,8
Gemiddeld	30%	40%	30%	2,9

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de schoolleiding gemiddeld gezien niet uitgesproken positief en niet uitgesproken negatief is over de betrokkenheid van ouders bij schoolontwikkelingen of de ontwikkeling van hun kind op school: het grootste deel van de scholen beoordeelt de betrokkenheid met een '3' op een schaal tussen 1 en 5. Alleen over de betrokkenheid bij het schoolbeleid is men duidelijk negatiever: 56% geeft op dit punt een negatieve beoordeling. Het is tegelijkertijd zorgwekend dat gemiddeld 30% van de scholen niet positief is over de betrokkenheid van ouders bij ondersteunende werkzaamheden.

Conclusie

In onderstaande tabel is voor indicator S1 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot de streefwaarden.

Tabel 26: Resultaten en streefwaarden voor indicatoren S1a en S1b

Indicator	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
S1a: oudercommissies	-	72%	70%	95%
S1b:	-	-		
– ouderavonden			68%	78%
– buitenschoolse activiteiten			19%	22%
– ondersteunende werkzaamheden			> 3%	4%
– oordeel schoolleiding			Gem score 2,9	Gem score 2,0

Het aantal oudercommissies (indicator S1a) blijft ver achter bij de streefwaarde voor 2011. Schoolbesturen dienen tijdens schooljaar 2010/2011 dan ook veel energie te investeren in het opzetten

van de oudercommissies. Ook lijkt versterking van de bestaande oudercommissies nodig aangezien 30% van de schoolleiding aangeeft niet positief te zijn over het functioneren van de oudercommissies. Helaas is RemaUni (het overkoepelend orgaan voor oudercommissies) sinds juli 2010 niet meer actief en kan voorlopig niet meer betrokken worden bij eventuele acties om het aantal oudercommissies te verhogen of om bestaande oudercommissies te versterken.

Het resultaat voor indicator S1b (betrokkenheid ouders bij schoolactiviteiten) is redelijk positief. De participatie van ouders bij buitenschoolse activiteiten en ondersteunende werkzaamheden liggen dicht bij de streefwaarde voor 2011 en het behalen van de streefwaarden zou met blijvende inzet van schoolleiding en onderwijzend personeel haalbaar moeten zijn. Dit staat tevens in verband met de beoordeling van de schoolleiding over de betrokkenheid van ouders bij activiteiten: 80% van de schoolleiding beoordeelt dit aspect met een score 3 of hoger.

De aanwezigheid van ouders bij ouderavonden is nog beduidend lager dan de streefwaarde. Aangezien ouderavonden een belangrijke rol vervullen in de informatieverstrekking over ontwikkelingen bij leerlingen en het schoolbeleid, is het noodzakelijk om aanwezigheid van ouders meer te benadrukken. Dit beeld komt overeen met de beoordeling van de schoolleiding over de betrokkenheid van ouders bij schoolbeleid: 56% van de schoolleiding beoordeelt dit aspect negatief.

Zoals reeds eerder gesteld is aantal betrokken ouders bij ondersteunende werkzaamheden (tabel 24) op zichzelf een weinig zeggend gegeven. Bovendien zijn de gepresenteerde resultaten verwarrend aangezien de verhouding tussen het aantal betrokken ouders en het percentage betrokken ouders niet eenduidig is. De Monitor stelt daarom voor om deze indicator en de bijbehorende streefwaarde voor de volgende scan te wijzigen in: het gemiddeld aantal en gemiddeld percentage scholen waar ouders betrokken zijn bij ondersteunende werkzaamheden. De resultaten voor deze indicator zijn al vermeld in tabel 24, namelijk gemiddeld 13 scholen hetgeen overeen komt met 27% van de scholen.

5.2 LEERPLICHT

SPEERPUNT 2: Handhaving leerplicht

INDICATOR S2a:

Het aantal en aandeel verzuimdagen op scholen in het FO, VSBO, SBO en SVP in aantallen schooldagen

INDICATOR S2b:

Het aantal en aandeel leerlingen met langdurig verzuim (meer dan 5 dagen per maand) in het FO, VSBO, SBO en SVP

INDICATOR S2c:

Aantal en aandeel leerlingen die gedurende het schooljaar wegens een disciplinaire maatregel voor een of meerdere dagen de toegang tot het onderwijs is ontzegd (schorsing)

INDICATOR S2d:

Het aantal in functie zijnde leerplichtambtenaren.

Resultaten indicator S2a en S2b– verzuim regulier onderwijs

De resultaten voor het FO zijn representatief te noemen aangezien de informatie dekkingsgraad voor het FO hoog is: informatie van 100% van de scholen en informatie over ruim 90% van het schooljaar. Voor het VSBO en SBO is de informatie dekkingsgraad beduidend lager (zie bijlage 5S2). Van het VSBO is over 97% van de leerlingen informatie ontvangen over 57% van het schooljaar: dit betekent een informatiedekkingsgraad van 56%. Van het SBO is over 72% van de leerlingen informatie ontvangen over gemiddeld 48% van het schooljaar: dit betekent een informatiedekkingsgraad van 35%.

In tabellen 27 en 28 zijn per sector het schoolverzuim weergegeven van de scholen en over de periode waarover informatie beschikbaar was. Vooral uit tabel 27 blijkt dat het verzuim op het VSBO beduidend hoger ligt dan in het FO en SBO.

Tabel 27: Aantal dagen en percentage verzuim per sector over schooljaar 2009/2010

Sector	aantal leerlingen ²⁰	Gemiddeld aantal schooldagen waarover informatie voorhanden is	aantal verzuimdagen	% verzuim
	(a)	(b)	(c)	(c/(a*b))
FO	17.731	177	126.618	4,0%
VSBO	4.264	115	43.881	9,0%
SBO	2.435	102	6.988	2,8%

Tabel 28: Aantal leerlingen met langdurig verzuim (>5 dagen per maand) per sector over schooljaar 2009/2010²¹

Sector	aantal leerlingen	gemiddeld aantal maanden waarover informatie voorhanden is	aantal leerlingen met langdurig verzuim	% langdurig verzuim
	(a)	(b)	(c)	(c/(a*b))
FO	17.731	9,8	3.562	2,0%
VSBO	4.264	6,3	837	3,1%
SBO	2.435	5,3	123	0,9%

²⁰ Aantal leerlingen van de scholen waarvan informatie is ontvangen.

²¹ Per maand wordt het aantal leerlingen doorgegeven dat meer dan 5 dagen per maand afwezig is. Een leerling kan per jaar meerdere keren genoteerd worden voor langdurig verzuim.

Resultaten indicator S2c - schorsing

In tabel 29 zijn de resultaten gepresenteerd ten aanzien van schorsing en verwijdering binnen het VSBO en SBO, zoals aangeleverd door de schoolbesturen. Hieruit blijkt dat het aantal leerlingen dat tijdens schooljaar 2009/2010 is verwijderd bij benadering 0% is. Dit is verrassend aangezien er binnen de sector regelmatig gesproken wordt over leerlingen die zijn verwijderd en nergens anders geplaatst kunnen worden. Het kan zijn dat de school deze groep jongeren niet registreert als 'verwijderd', maar als 'uitgeschreven' met onvermelde reden. Daarnaast blijkt uit de tabel dat 10% van de leerlingen in het VSBO tijdens schooljaar 2009/2010 is geschorst.

Tabel 29: Aantal en % leerlingen dat is geschorst of verwijderd

Sector	Totaal # leerlingen	# en % leerlingen geschorst	# en % leerlingen verwijderd
VSBO	4.150	427 (10,3%)	11 (0,3%)
SBO	3.363	55 (1,6%)	0 (0,0%)

Resultaten indicator S2d - Leerplicht ambtenaren

Op Curaçao waren er op 1 juni 2010 1,5 fte leerplichtambtenaren in dienst. In totaal zijn er over schooljaar 2009/2010 5.765 leerlingen (incl HAVO, VWO en VSBO basisvorming) met langdurig verzuim geregistreerd. Het overgrote deel hiervan is gerelateerd aan ziekte. De leerplichtambtenaren hebben in 2009/2010 57 huisbezoeken afgelegd, hebben in 38 gevallen bemiddeld tussen school en leerling en heeft 26 keer de hulp van andere instanties ingeroepen.

Resultaten SVP

Tot dusver heeft het SVP PB nog geen gestructureerd verzuimmanagement. Wel wordt het verzuim in detail bijgehouden aangezien de vergoedingen aan deelnemers afhankelijk is van hun aanwezigheid. De verzuimlijsten worden echter niet dusdanig verwerkt dat op eenvoudige wijze resultaten ten aanzien van het verzuim over een bepaalde periode berekend kan worden. Desondanks heeft het SVP-PB als indicatie de resultaten voor het verzuim berekend over de periode 1 augustus tot en met 31 oktober 2010. De resultaten hiervan zijn in onderstaande tabel weergegeven. In bijlage 5S2b zijn de resultaten per uitvoerende organisatie weergegeven. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de definitie voor langdurig verzuim binnen de SVP als volgt is: het aantal deelnemers dat meer dan **10 dagen** achtereenvolgens afwezig is.

Tabel 30: Verzuim bij de SVP gedurende de periode 1 augustus tot en met 31 oktober 2010

Periode	Aantal deelnemers (a)	Aantal vormingsdagen (b)	Aantal dagen verzuim (c)	Aantal deelnemers met LD (>10dgn) verzuim (d)	% verzuim (=c/(a*b))	% LD verzuim (=d/a)
Aug t/m okt 2010	573	60	20.778	325	60,4%	56,7%

Conclusie

In tabellen 31 en 32 is voor het verzuim aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 31: Resultaten en streefwaarden voor indicator S2a (verzuimdagen)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	-	4,9%	3,9%	1,9%
VSBO	-	16,9%	9,4%	9%
SBO	-	4,6%	2,5%	2,4%
SVP	-	-	60,4	18%

Tabel 32: Resultaten en streefwaarden voor indicator S2b (langdurig verzuim)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	-	2,9%	2,0%	2,0%
VSBO	-	6,3%	3,3%	3,0%
SBO	-	2,4%	0,9%	2,0%
SVP	-	-	56,7%	15%

Vooraf dient opgemerkt te worden dat de informatiedekkingsgraad in het VSBO en SBO laag is (51% en 34% respectievelijk) en dat er daarom geen definitieve conclusies verbonden kunnen worden aan het verzuim binnen het VSBO en SBO. Desondanks vertonen de resultaten een positief beeld ten opzichte van de vorige scan: het verzuim is in alle onderwijssectoren gedaald. Vooral de daling in het VSBO is opvallend, maar tegelijkertijd ligt het verzuim in het VSBO nog beduidend hoger dan in het FO en SBO. Dit ondanks het relatief hoge aantal zorgmedewerkers in het VSBO (zie hoofdstuk 5.3). Het is belangrijk om dit te blijven monitoren.

De resultaten voor de SVP dienen als indicatief te worden beschouwd aangezien ze slechts betrekking hebben op 3 maanden. Desondanks is het hoge verzuim binnen de SVP verontrustend en dient er in 2010 en 2011 veel aandacht besteed te worden aan de monitoring van het verzuim en het verlagen van het verzuim.

Met betrekking tot schorsingen binnen het onderwijs, is vooral het percentage geschorste leerlingen binnen het VSBO verontrustend (tabel 33). Dit percentage ligt ver boven de streefwaarde en onderzoek is nodig om te kunnen vaststellen wat de oorzaken van de schorsingen zijn en op welke wijze het aantal schorsingen kan worden verlaagd. Het is goed mogelijk dat er een relatie bestaat tussen het hoge percentage verzuim en het hoge percentage schorsingen en dat beide gezamenlijk kunnen worden benaderd en aangepakt.

Tabel 33: Resultaten en streefwaarden voor indicator S2c (schorsing).

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden september 2011
VSBO	-	5%	10,3%	1%
SBO	-	-	1,6%	1%

Het aantal leerplichtambtenaren ligt nog beneden de streefwaarde voor 2011 (tabel 34). Ik oktober 2010 is door de staatkundige ontwikkelingen het land Curaçao ontstaan en het land Nederlandse Antillen ontmanteld. Dit zou kunnen betekenen dat de 'leerplichtbrigade' van het land Nederlandse Antillen overgaat naar Curaçao waardoor het aantal leerplichtambtenaren kan worden uitgebreid. De leerplichtbrigade bestond echter uit politieagenten en niet uit leerplichtambtenaren. Hoe de overgang van leerplichtbrigade naar leerplichtambtenaren tot stand zal komen, is dan ook nog onduidelijk. Wel ligt voor de hand dat een extra investering in het aantal leerplichtambtenaren een positief effect zal hebben op het verzuim en op het aantal schorsingen binnen het VSBO en op de langere termijn ook op de slagingspercentages.

Tabel 34: Resultaten en streefwaarden voor indicator S2c (leerplichtambtenaren)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
Totaal	2,5	1,5	1,5	2,5

De beperkte informatie over verzuim benadrukt wederom de noodzaak voor een adequaat datamanagement bij de Inspectie van Onderwijs (zie tevens conclusie hoofdstuk 4.1). Ook is het opvallend dat de Inspectie geen administratie bijhoudt van het aantal schorsingen binnen het onderwijs. Dit gegeven zou door de Inspectie geregistreerd moeten worden om adequate monitoring mogelijk te maken.

5.3 ZORGSTRUCTUUR

SPEERPUNT 3: Inrichting zorgstructuur

INDICATOR S3a:

Het aantal en aandeel van de scholen in het FO, VSBO en SBO met een zorgstructuur, dat de (onderwijs)behoeften van achterblijvende leerlingen behandelt.

INDICATOR S3b:

Het aantal gespecialiseerde zorgmedewerkers in de zorgstructuur ten opzichte van het totaal aantal leerlingen per school

INDICATOR S3c:

Aantal en aandeel leerlingen, dat gedurende het schooljaar wordt verwezen naar de interne zorg voor de behandeling van specifieke onderwijsbehoeften

INDICATOR S3d:

Aantal en aandeel leerlingen, dat gedurende het schooljaar wordt verwezen naar de externe zorg voor de behandeling van andersoortige behoeften

Resultaten Zorgstructuur

Scholen zijn gevraagd naar het bestaan en functioneren van een zorgstructuur. De resultaten hiervan zijn in tabel 35 weergegeven. Tabel 36 geeft aan hoeveel keer het zorgteam bij elkaar komt voor structureel overleg.

Tabel 35: Aantal en % scholen met een zorgstructuur

Sector	Totaal # scholen	# en % scholen met zorgstructuur	# en % scholen waar zorgstructuur is vastgelegd ²²	# en % scholen waar wordt gewerkt met handelingsplannen
FO	50	35 (70%)	26 (52%)	32 (64%)
VSBO	14	14 (100%)	13 (93%)	10 (71%)
SBO	6	6 (100%)	4 (67%)	3 (50%)

Tabel 36: Frequentie van overleg binnen het zorgteam

Sector	# en % scholen met 1x per week overleg	# en % scholen met 1x per twee weken overleg	# en % scholen met 1x per maand overleg	# en % scholen met minder dan 1x per maand overleg
FO	6 (18%)	3 (9%)	15 (46%)	9 (27%)
VSBO	6 (43%)	1 (7%)	5 (36%)	2 (14%)
SBO	1 (17%)	2 (33%)	0 (0%)	3 (50%)

De schoolleiding heeft tevens een oordeel gegeven ten aanzien van het functioneren van de zorgstructuur en de naleving van afspraken en procedures binnen de zorgstructuur. De resultaten hiervan zijn in onderstaande tabellen per onderwijssector weergegeven.

Tabel 37: Oordeel schoolleiding t.a.v. de naleving van afspraken en procedures (oordeel op schaal 1 -5: 1 = heel positief / 5 = heel negatief)

Oordeel schoolleiding over naleving van regels en afspraken binnen zorgstructuur	# en % scholen met score 1 of 2 (positief)	# en % scholen met score 3 (gemiddeld)	# en % scholen met score 4 of 5 (negatief)	Gemiddelde score
FO	20 (57%)	13 (37%)	2 (6%)	2.43
VSBO	5 (36%)	9 (64%)	0 (0%)	2.64
SBO	2 (33%)	4 (67%)	0 (0%)	2.67

²² Vraagstelling luidt: Is het functioneren van de zorgstructuur vastgelegd middels formele afspraken en procedures, zoals communicatielijnen, frequentie van bijeenkomsten, en werkwijze?

Tabel 38: Oordeel schoolleiding t.a.v. het functioneren van de zorgstructuur (oordeel op schaal 1 -5: 1 = heel positief / 5 = heel negatief)

Oordeel schoolleiding over functioneren zorgstructuur	# en% scholen met score 1 of 2 (positief)	# en% scholen met score 3 (gemiddeld)	# en% scholen met score 4 of 5 (negatief)	Gemiddelde score
FO	15 (43%)	17 (49%)	3 (8%)	2.60
VSBO	5 (36%)	9 (64%)	0 (0%)	2.64
SBO	1 (20%)	4 (80%)	0 (0%)	3.00

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat zowel in het VSBO als in het SBO alle scholen beschikken over een zorgstructuur en dat het oordeel van de schoolleiding positief is ten aanzien van het functioneren van de zorgstructuur. Het FO scoort minder goed: 30% (15 scholen) van de FO scholen beschikt niet over een zorgstructuur en van 25% (9 scholen) van de scholen die wel beschikken over een zorgstructuur is de zorgstructuur niet formeel vastgelegd. Opmerkelijk is dat het oordeel van de schoolleiding t.a.v. het FO het meest positief is.

Resultaten Zorgteam

In onderstaande tabel is per onderwijssector aangegeven hoeveel uren de zorgmedewerkers aanwezig waren (FO) of hoeveel taakuren er beschikbaar waren (VSBO en SBO). Deze informatie is gebaseerd op informatie op schoolniveau²³. In bijlage 5S3 zijn de data gepresenteerd per type zorgmedewerker, zoals remedial teacher, school maatschappelijk werker, mentor, etc. In tabel 40 is aangegeven hoeveel leerlingen er worden doorverwezen naar de interne of externe zorg of naar het schoolbestuur voor specifieke zorgvragen.

Tabel 39: Aanwezigheid / taakuren van zorgmedewerkers (in zorguren per week)

Sector	Totaal # leerlingen	Totaal # uren per week	# zorguren per week per 300 leerlingen
FO	17.731	652	11,03
VSBO	4.388	939,13	64,21
SBO ²⁴	2,610	446	51,26

Tabel 40: Aantal en % leerlingen dat is doorverwezen naar interne zorg, externe zorgstructuur of naar het schoolbestuur voor een specifieke zorgvraag

Sector	Total # leerlingen	# en % leerlingen doorverwezen naar interne zorg	# en % leerlingen doorverwezen naar externe zorg	# en % leerlingen doorverwezen naar schoolbestuur
FO	17.731	928 (5,2%)	398 (2,2%)	42 (0,2%)
VSBO ²⁵	4.388	223 (6,2%)	100 (2,8%)	19 (0,4%)
SBO	2,610	123 (4,0%)	19 (0,6%)	7 (0,2%)

²³ De drie grote schoolbesturen (RKCS, DOS en VPCO) is ook gevraagd hoeveel zorgmedewerkers (in fte) er op het niveau van de schoolbesturen per 1 juni 2010 in dienst waren. Deze informatie wijkt op een aantal punten af van de informatie zoals die ontvangen is van de verschillende scholen en welk in tabel 38 is weergegeven. Volgens de informatie van de schoolbesturen zouden er

- op het niveau van het FO ongeveer twee extra zorgmedewerkers in dienst zijn;
- Op het niveau van het VSBO ongeveer 9,5 extra zorgmedewerkers in dienst zijn;
- Op het niveau van het SBO ongeveer 20,5 extra zorgmedewerkers in dienst zijn (informatie inclusief FAMBO in tegenstelling tot de gepresenteerde informatie in tabel 38 en bijlage 5S3).

²⁴ De gegevens van FAMBO zijn niet opgenomen aangezien deze gegevens niet eenduidig waren.

²⁵ Ancilla Domini en Marnix college zijn niet opgenomen aangezien er geen gegevens aanwezig waren.

Conclusie

In onderstaande tabellen is voor de verschillende indicatoren aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 41: Resultaten en streefwaarden voor indicator S3a (zorgstructuur)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden september 2011
FO	-	94%	70%	85%
VSBO	67%	100%	100%	100%
SBO	75%	75%	100%	100%

Voor zowel het VSBO als SBO zijn de streefwaarden voor 2011 reeds bereikt: alle scholen beschikken over een zorgstructuur. De ogenschijnlijke negatieve ontwikkeling binnen het FO kan hoogstwaarschijnlijk toegekend worden aan de beperkt beschikbare informatie bij scan 2 en de daarmee samenhangende onbetrouwbaarheid van de resultaten van scan 2. Wel dient er binnen het FO tijdens schooljaar 2010/2011 extra aandacht besteed te worden aan het opzetten van een adequate zorgstructuur. Het resultaat ligt namelijk nog ruim onder de streefwaarde van 2011.

Het is niet vanzelfsprekend dat indien een zorgstructuur bestaat deze ook daadwerkelijk goed functioneert. Uit de resultaten blijkt dat van bijna 25% van de scholen die beschikken over een zorgstructuur deze zorgstructuur niet geformaliseerd is middels de beschrijving van afspraken en procedures. Tevens blijkt dat ondanks het bestaan van een zorgstructuur 17% van deze scholen niet werkt met handelingsplannen voor de leerlingen en dat het zorgteam op 25% van deze scholen minder dan één keer per maand bij elkaar komt. Ten aanzien van het functioneren van de zorgstructuur is er dan ook verbetering mogelijk. Opvallend is wel dat niet één van de VSBO scholen negatief is over het functioneren van de zorgstructuur ondanks het hoge percentage verzuim en hoge percentage schorsingen (zie hoofdstuk 5.2).

Tabel 42: Resultaten en streefwaarden voor indicator S3b (zorgmedewerkers)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	-	4,3 fte per 1000 ll	11,03 uur per 300 ll	33 uur per 300 ll
VSBO	6,9 fte per 1.000 ll	5,0 fte per 1000 ll	64,21 uur per 300 ll	100 uur per 300 ll
SBO	-	-	51,26 uur per 300 ll	100 uur per 300 ll

Ten aanzien van het aantal zorguren per 300 leerlingen blijven de resultaten voor alle sectoren nog ver achter bij de streefwaarden voor 2011. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er vraagtekens bestaan over de betrouwbaarheid van de ontvangen gegevens aangezien de ontvangen gegevens van de schoolbesturen afwijkt van de informatie welke ontvangen is van de verschillende scholen. De aankomende twee jaren dient er dan ook extra gecontroleerd (en wellicht geïnvesteerd) te worden op de inzet van het aantal zorgmedewerkers. Dit in combinatie met een adequate zorgstructuur (zie voorgaand punt) zal vervolgens een positieve invloed hebben op een aantal andere speerpunten en doelstellingen, zoals schooluitval, studievertraging, slagingspercentage, verzuim en schorsingen. Ook dient te worden stilgestaan bij het verschil in de informatie welke ontvangen is van de scholen (schoolniveau) en van de schoolbesturen. Vooral voor het VSBO en SBO verschillen de resultaten tussen de twee informatiebronnen. Wellicht heeft dit te maken met de omzetting van taakuren in fte's (schoolbesturen is gevraagd de informatie aan te leveren in fte's en scholen in taakuren of uren aanwezigheid van zorgmedewerkers).

Tabel 43: Resultaten en streefwaarden voor indicator S4a (verwijzing naar interne zorg)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden september 2011
FO	-	7%	5 %	6%
VSBO	-	4%	6 %	6%
SBO	-	-	4 %	6%

Tabel 44: Resultaten en streefwaarden voor indicator S4B (verwijzing externe zorg).

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden september 2011
FO	-	2%	2 %	3%
VSBO	-	1%	3 %	3%
SBO	-	-	1%	3%

In relatie tot de verwijzing naar de interne of externe zorg is het uitgangspunt dat een hoog percentage positief is. Dit betekent namelijk dat leerlingen de weg naar de zorgstructuur kennen, hiervan gebruik maken en dat sociaaleconomische of emotionele problemen binnen of buiten de school kunnen worden aangepakt. Er is dan ook een positieve ontwikkeling te signaleren binnen het VSBO: het percentage leerlingen dat binnen de interne of externe zorgstructuur wordt opgevangen is toegenomen. Wellicht is dit er mede de oorzaak van dat het verzuim binnen het VSBO aanzienlijk is verlaagd. Het FO scoort ook op dit punt minder goed: een afname in de doorverwijzingen naar de interne zorg en een stabilisatie in de verwijzingen naar de externe zorg.

5.4 NEDERLANDSE TAAL

SPEERPUNT 5: Verbeteren van niveau Nederlands als doeltaal, dan wel vreemde taal

INDICATOR S5a:

Het aantal en aandeel scholen met een taalbeleid

INDICATOR S5b:

Het aantal en aandeel leerlingen in het FO, VSBO en SBO dat de opleiding voltooit met een voldoende voor de Nederlandse taal

Resultaten indicator S5a - taalbeleid

In tabel 45 is per sector aangegeven hoeveel scholen er beschikken over een taalbeleid en wat het oordeel is van de schoolleiding t.a.v. de uitvoering van het taalbeleid. Hieruit blijkt dat het VSBO het slechts scoort (29% heeft een taalbeleid) en dat het FO het beste scoort (ruim 80% heeft een taalbeleid). Hier staat tegenover dat van de VSBO scholen die over een taalbeleid beschikken, de schoolleiding het meest positief is t.a.v. de uitvoering die gegeven wordt aan dit beleid.

Tabel 45: Aanwezigheid taalbeleid en oordeel schoolleiding t.a.v. uitvoering taalbeleid

Onderwijssector	# en % scholen met een taalbeleid	Oordeel t.a.v. uitvoering beleid*
FO	41 (82%)	2,51
VSBO	4 (29%)	2,0
SBO	3 (50%)	3,0

* Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1= beleid wordt volledig uitgevoerd, score 5 = beleid wordt in het geheel niet uitgevoerd. De scores hebben alleen betrekking op de scholen die een taalbeleid hebben.

Tabel 46 geeft inzicht in de instructietaal binnen het funderend onderwijs. In de tabel wordt onderscheidt gemaakt tussen de officiële instructietaal en de taal waar in de praktijk les in wordt gegeven. Hieruit blijkt dat de meeste scholen (66%) als instructietaal een combinatie van Nederlands en Papiamentu toepassen. Het gemiddelde oordeel van de schoolleiding t.a.v. de instructietaal die in de praktijk wordt gevoerd is 2,88 en 52% van de scholen geeft een score 3 (zie bijlage 5S4a). Dit betekent dat beide talen ongeveer even vaak worden gebruikt.

Tabel 46: Officiële instructietaal en instructietaal in de praktijk binnen het FO

Onderwijs sector	# en % scholen met officiële instructietaal NL	# en % scholen met officiële instructietaal PAP	# en % scholen met officiële instructietaal NL en PAP	Oordeel t.a.v. de praktijk instructietaal*
FO	8 (16%)	9 (18%)	33 (66%)	2,88

* Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1= volledig Nederlands, score 5 = volledig Papiamentu

Met betrekking tot het VSBO en het SBO is de instructietaal niet eenduidig: de instructietaal kan per VSBO leerweg of per SBO niveau verschillen. In tabellen 47 en 48 zijn de resultaten daarom per VSBO leerweg en SBO niveau weergegeven.

Tabel 47: Officiële instructietaal en instructietaal in de praktijk binnen het VSBO per leerweg

Leerweg	# en % scholen met instructietaal NL	# en % scholen met instructietaal PAP	# en % scholen met instructietaal NL en PAP	Oordeel t.a.v. de praktijk instructietaal*
TKL	8 (89%)	0 (0%)	1 (11%)	2,11
PKL	6 (60%)	0 (0%)	4 (40%)	2,50
PBL	5 (50%)	1 (10%)	4 (40%)	3,00
AGO	0 (0%)	3 (100%)	0 (0%)	5,00
Totaal	19 (59%)	4 (13%)	9 (28%)	2,78

* Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1= volledig Nederlands, score 5 = volledig Papiamentu

Uit tabel 47 blijkt dat het AGO onderwijs volledig in het Papiamentu wordt aangeboden en het merendeel van de TKL opleidingen (89%) officieel volledig in het Nederlands worden aangeboden. Echter, uit de beoordeling van de instructietaal in de praktijk blijkt dat 22% van de TKL opleidingen volledig in het Nederlands worden gegeven (22% van de scholen geeft een score 1, zie bijlage 5S4a). Ook het merendeel van de PBL en PKL opleidingen worden officieel in het Nederlands aangeboden, maar in de praktijk blijkt dat er op de scholen gemiddeld evenveel in het Nederlands als in het Papiamentu wordt lesgegeven. Behalve voor AGO, komen officiële instructietaal en praktijk instructietaal niet volledig met elkaar overeen en wordt er gemiddeld meer in het Papiamentu lesgegeven dan wat officieel is aangegeven.

Voor het SBO geldt dat de officiële instructietaal voor zowel SBO-3 als SBO-4 bijna volledig Nederlands is, terwijl SBO-1 volledig Papiamentu is. Ook hier geldt echter dat de taal waarin in de praktijk wordt lesgegeven enigszins afwijkt van de officiële instructietaal. Voor zowel niveau 3 als 4 geeft slechts 17% van de SBO scholen aan dat er in de praktijk volledig in het Nederlands wordt lesgegeven (zie bijlage 5S4a). Het grootste aantal SBO-3 en SBO-4 scholen geven een score '2' hetgeen aangeeft dat er voornamelijk in het Nederlands wordt lesgegeven, maar dat ook het Papiamentu af en toe als instructietaal wordt gebruikt.

Tabel 48: Officiële instructietaal en instructietaal in de praktijk binnen het SBO per niveau

Niveau	# en % scholen met instructietaal NL	# en % scholen met instructietaal PAP	# en % scholen met instructietaal NL en PAP	Oordeel t.a.v. de praktijk instructietaal*
SBO-1	0 (0%)	0 (0%)	1 (100%)	3,00
SBO-2	2 (40%)	1 (20%)	2 (40%)	3,00
SBO-3	5 (83%)	0 (0%)	1 (17%)	2,33
SBO-4	6 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	2,00
Totaal	13 (72%)	1 (6%)	4 (22%)	2,44

* Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1= volledig Nederlands, score 5 = volledig Papiamentu

Resultaten indicator S5b: examenuitslagen Nederlands

In tabel 49 is aangegeven hoeveel leerlingen in 2010 voor hun examen een voldoende voor het vak Nederlands hadden. De resultaten van het SBO zijn niet in de tabel opgenomen vanwege een gebrek aan eenduidige gegevens. Bij het vastleggen van de indicator is bepaald dat de examenuitslagen Nederlands geanalyseerd zouden worden van de geslaagde leerlingen. Voor het FO is het resultaat echter geanalyseerd ten opzichte van het totaal aantal leerlingen dat heeft deelgenomen aan de Eindtoets Funderend Onderwijs (EFO), inclusief de leerlingen die uiteindelijk het advies hebben ontvangen om een jaar langer aan het FO deel te nemen (6,5% van de FO leerlingen heeft het advies gekregen om een extra jaar langer in het FO te blijven).

Tabel 49: Examenuitslagen Nederlands per onderwijs sector

Onderwijssector	# Examenkandidaten	# leerlingen dat het onderwijs succesvol afrondt	# en % leerlingen met een voldoende voor het vak Nederlands
FO	2.324 ²⁶	-	947 (40,7%)
VSBO		1.171	1.072 (91,5%)
SBO	-	-	-

²⁶ Dit betreft het aantal leerlingen dat heeft deelgenomen aan de EFO toets.

Conclusie

In onderstaande tabellen zijn voor de indicatoren behorende bij speerpunt 5 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 50: Resultaten en streefwaarden voor indicatoren S5a (taalbeleid)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	-	-	82%	90%
VSBO	-	-	29%	90%
SBO	-	-	40%	90%

Tabel 51: Resultaten en streefwaarden voor indicator S5c (examen resultaat Nederlands taal)

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO	-	-	41%	90%
VSBO	-	93%	92%	90%
SBO	-	-	-	90%

Vooraf binnen het VSBO en SBO dient er veel aandacht besteed te worden aan het opstellen van een adequaat taalbeleid: de resultaten liggen voor beide sectoren ver beneden de streefwaarde. Hier staat tegenover dat de examenuitslagen voor het vak Nederlands voor het VSBO ongeveer gelijk zijn gebleven aan de uitslagen van scan 2 en zeer positief zijn: ruim 90% van de geslaagde VSBO leerlingen heeft een voldoende voor Nederlands. Voor de volledigheid zou onderzocht moeten worden wat de examenuitslag Nederlands is van de VSBO leerlingen die zijn gezakt. Indien vooral de gezakten een negatieve uitslag hebben voor het vak Nederlands, zou dat een extra aanleiding zijn om in het taalbeleid op te nemen hoe het niveau van Nederlands verhoogd zou moeten worden.

Voor het FO liggen de resultaten van de EFO toets voor Nederlands ver onder de streefwaarde van 2011. Ondanks dat ruim 80% van de FO scholen een taalbeleid heeft en dat de FO scholen redelijk positief zijn over de uitvoering van het taalbeleid, dient er nader onderzoek plaats te vinden over de effectiviteit van het gevoerde taalbeleid ten opzichte van de resultaten voor Nederlands.

In relatie tot examenuitslagen, is in het OJSP enkel een speerpunt opgenomen ten aanzien van het verbeteren van de examenuitslagen Nederlands. De Nederlandse Antillen worden gezien als een meertalige gemeenschap en dit komt tot uitdrukking in het meertalig onderwijsbeleid: Papiamentu, Nederlands en Engels zijn alle drie officiële talen en kunnen alle drie of een combinatie daarvan instructie taal zijn in het onderwijs. Het verdient dan ook aanbeveling om niet de examenuitslagen voor Nederlands te bestuderen, maar dit ook te doen voor de andere talen.

5.5 LEERLINGVOLGSYSTEEM

SPEERPUNT 6: Opzetten / verbeteren leerlingvolgsysteem

INDICATOR S6a:

Aantal en aandeel scholen dat beschikt over een geautomatiseerd leerlingvolgsysteem.

Resultaten - schoolniveau

In onderstaande tabel is per onderwijssector aangegeven hoeveel scholen er beschikken over een LVS en hoeveel scholen er beschikken over een geautomatiseerd LVS. Tevens is de schoolleiding gevraagd een oordeel te geven ten aanzien van het functioneren van het LVS. Dit oordeel is ook in tabel 53 opgenomen als gemiddelde score van de verschillende scholen. Hieruit blijkt dat de meeste scholen die beschikken over een LVS niet uitgesproken positief of uitgesproken negatief zijn over het LVS: gemiddelde score tussen 2,5 en 3,17. Slechts 10% van de scholen is (zeer) negatief over het LVS (score 4 of 5), terwijl 42% van de scholen (zeer) positief is over het LVS (score 1 of 2) (zie bijlage 5S6).

Tabel 52: Scholen met een (geautomatiseerd) LVS en oordeel schoolleiding t.a.v. functioneren LVS²⁷

Onderwijssector	Totaal # scholen	# en % scholen met LVS	# en % scholen met een <u>geautomatiseerd</u> LVS	Oordeel t.a.v. functioneren LVS
FO	50	36 (72,0%)	4 (14,3%)	2,50
VSBO	14	12 (85,7%)	6 (42,9%)	2,64
SBO	6	6 (100,0%)	5 (83,3%)	3,17

*Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1 = LVS functioneert zeer goed, score 5 = LVS functioneert zeer slecht

De leerlingvolgsystemen waarover de scholen beschikken zijn zeer divers. De namen die genoemd worden zijn o.a.: Filemaker, exact globe, LVS-PMS, CITO, mi desaroyo, studielogboek (SLB) en SAS. In onderstaande tabel is het aantal en aandeel scholen weergegeven die bepaalde informatie in hun LVS hebben opgenomen. Hieruit blijkt tevens dat de verschillende systemen verschillende informatie opnemen, maar dat de meeste scholen die beschikken over een LVS hierin ten minste de persoonsgegevens en schoolprestaties hebben opgenomen.

Tabel 53: Aantal en aandeel scholen die specifieke informatie hebben opgenomen in het LVS

Onderwijssector	Aantal en aandeel scholen die informatie hebben opgenomen in LVS				
	persoonsgegevens	schoolverleden	Verzuim en schorsing	schoolprestaties	zorgvragen
FO	34 (94,4%)	24 (66,7%)	24 (66,7%)	29 (80,6%)	16 (44,4%)
VSBO	10 (83,3%)	5 (41,7%)	8 (66,7%)	12 (100,0%)	1 (8,3%)
SBO	6 (100,0%)	3 (50,0%)	4 (66,7%)	4 (66,7%)	1 (16,7%)

De meeste scholen zijn niet uitgesproken positief of negatief over de aansluiting tussen de verschillende LVSen en informatievragen van derden: 50% van de SBO scholen en 58% van de VSBO scholen geeft een score 3 (zie bijlage 5S6). De aansluiting lijkt echter wel verbeterd te kunnen worden aangezien 17% van de VSBO scholen en 25% van de SBO scholen de aansluiting beoordeelt met een score 5, hetgeen aangeeft dat zij de aansluiting zeer slecht vinden.

In relatie tot de toegang tot het LVS blijkt dat, behalve bij IFE, het management op alle scholen toegang heeft tot het LVS. Ook heeft het grootste deel van de leerkrachten toegang (FO: 86%, VSBO: 75%, SBO: 83%, zie bijlage 5S6). Het bijhouden van het LVS dient in de meeste gevallen op school

²⁷ De schoolleiding is de volgende vraag voorgelegd: 'Hoe functioneert het LVS?'. Oordeel is gegeven op schaal 1 – 5: score 1 = LVS functioneert zeer goed, score 5 = LVS functioneert zeer slecht.

te gebeuren. Slechts op een aantal scholen hebben het management en de leerkrachten toegang tot het LVS in hun thuissituatie, zie tabel 54.

Tabel 54: Locatie waar toegang tot LVS wordt verkregen per functie

Onderwijssector	Management		Leerkrachten		Zorgteam	
	school	Thuis	school	thuis	school	thuis
FO	36 (100%)	7 (19%)	31 (100%)	5 (16%)	21 (100%)	0 (0%)
VSBO	12 (100%)	2 (17%)	9 (100%)	0 (0%)	11 (100%)	0 (0%)
SBO	4 (100%)	0 (0%)	5 (100%)	0 (0%)	3 (100%)	0 (0%)

De frequentie waarmee het LVS wordt bijgehouden varieert sterk per onderwijssector en per functie, zie tabel 55 en bijlage 5S6. Vooral binnen het FO en het SBO wordt het LVS niet regelmatig bijgehouden (gemiddeld 44% van de FO betrokkenen doet dit minder dan 1x per maand en gemiddeld 42% van de SBO betrokkenen doet dit 1 x per maand).

Tabel 55: Frequentie waarmee het LVS wordt bijgehouden per onderwijssector²⁸

Onderwijssector	# en % scholen die LVS dagelijks bijhouden	# en % scholen die LVS 1x per week bijhouden	# en % scholen die LVS 1 x per 2 weken bijhouden	# en % scholen die LVS 1x per maand bijhouden	# en % scholen die LVS minder dan 1x per maand bijhouden
FO	9 (10,7%)	16 (19,0%)	5 (6,0%)	17 (20,2%)	37 (44,0%)
VSBO	3 (13,6%)	8 (36,4%)	3 (13,6%)	5 (22,7%)	3 (13,6%)
SBO	2 (16,7%)	2 (16,7%)	3 (25,0%)	5 (41,7%)	0 (0,0%)

Resultaten –niveau schoolbesturen

De drie grotere schoolbesturen (RKCS, DOS en VPCO) zijn ook gevraagd naar het bestaan en functioneren van een Leerlingvolgstysteem (LVS) en/of een Leerlingregistratiesysteem (LRS) op het niveau van het schoolbestuur. In onderstaande tabellen zijn de resultaten weergegeven. Hieruit blijkt dat 1 van deze 3 schoolbesturen voor het VSBO/SBO beschikt over een geautomatiseerd LVS, dat 2 schoolbesturen beschikken voor het FO beschikken over een geautomatiseerd LRS en dat 1 schoolbestuur voor het VSBO/SBO beschikt over een geautomatiseerd LRS.

Tabel 56: Schoolbesturen met een (geautomatiseerd) LVS en oordeel t.a.v. functioneren LVS²⁹

Onderwijssector	Totaal # schoolbesturen	# en % schoolbesturen met LVS	# en % schoolbesturen met een <u>geautomatiseerd</u> LVS	Oordeel t.a.v. functioneren LVS*	Oordeel t.a.v. aansluiting LVS en informatievragen derden
FO	3	0 (0%)	0 (0%)	-	-
VSBO/SBO	3	1 (33%)	1 (33%)	4,0	4,0

* Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1 = LVS functioneert zeer goed, score 5 = LVS functioneert zeer slecht

²⁸ De frequentie waarmee het LVS wordt bijgehouden is in bijlage 5S6 weergegeven per functie (management, leerkrachten, zorgteam). In tabel 54 zijn de frequenties voor de verschillende functies samengevoegd waardoor het totaal aantal scholen hoger is dan het werkelijk aantal scholen: 1 school waar zowel het management, de leerkrachten en het zorgteam het LVS bijhouden is in tabel 54 3x meegeteld. .

²⁹ De schoolleiding is de volgende vraag voorgelegd: ‘Hoe functioneert het LVS?’. Oordeel is gegeven op schaal 1 – 5: score 1= LVS functioneert zeer goed, score 5 = LVS functioneert zeer slecht.

Tabel 57: Schoolbesturen met een (geautomatiseerd) LRS en oordeel t.a.v. functioneren LRS³⁰

Onderwijssector	Totaal # schoolbesturen	# en % schoolbesturen met LRS	# en % schoolbesturen met een <u>geautomatiseerd</u> LRS	Oordeel t.a.v. functioneren LRS*	Oordeel t.a.v. aansluiting LRS en informatievragen derden
FO	3	2 (67%)	2 (67%)	2,5	3,0
VSBO / SBO	3	2 (67%)	1 (33%)	3,0	3,5

* Oordeel in score tussen 1 en 5: score 1 = LVS functioneert zeer goed, score 5 = LVS functioneert zeer slecht

Conclusie

In onderstaande tabel is voor de indicator behorende bij speerpunt 6 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 58: Resultaten en streefwaarden voor indicator S6A (geautomatiseerd LVS).

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
FO		0%	14%	90%
VSBO	33%	33%	43%	90%
SBO	50%	50%	83%	90%

Er is een duidelijk positieve trend te signaleren in relatie tot het percentage scholen met een geautomatiseerd LVS. De resultaten voor FO en VSBO zijn echter nog behoorlijk lager dan de streefwaarden voor 2011. Tijdens schooljaar 2010/2011 dient er dan ook extra geïnvesteerd te worden in het opzetten van LVSen op de verschillende scholen. Dit in combinatie met een Leerling Registratie Systeem. Hierbij dienen eenduidige afspraken gemaakt te worden over de toegang tot dit systeem (personen/functies die toegang hebben en locatie van toegang) en de frequentie waarmee het LVS bijgehouden dient te worden. Ook bij de uitvoering van deze monitoring is gebleken dat het voor scholen zeer arbeidsintensief is om de gevraagde informatie aan te leveren. Een goed functionerend LVS dat voldoet aan informatievragen van derden en dat regelmatig wordt bijgehouden, zal tevens van grote waarde zijn voor de monitoring van het OJSP.

³⁰ De schoolleiding is de volgende vraag voorgelegd: 'Hoe functioneert het LVS?'. Oordeel is gegeven op schaal 1 – 5: score 1 = LVS functioneert zeer goed, score 5 = LVS functioneert zeer slecht.

5.6 AANSLUITING ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

SPEERPUNT 7: Verbetering aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt

INDICATOR S7a:

Het aandeel scholen / SVP-UI waarvan externe praktijkstages of Beroepspraktijkvorming onderdeel uitmaakt van het schoolcurriculum;

INDICATOR S7a:

Het aantal en aandeel VSBO leerlingen (excl leerweg TKL) en SVP deelnemers dat praktijkstages, en SBO leerlingen dat de Beroepspraktijkvorming (BPV) conform het curriculum en het leertraject uitvoert per schooljaar

INDICATOR S7c:

Aanwezigheid en frequentie van structureel overleg tussen onderwijssector en bedrijfsleven.

Resultaten VSBO

Aangezien de verschillende VSBO leerwegen verschillend beleid voeren ten aanzien van stage, zijn de resultaten in onderstaande tabel per leerweg weergegeven. Hieruit blijkt dat veel scholen die de TKL leerweg aanbieden een externe stage niet als verplichting in het curriculum is opgenomen. Het merendeel van de scholen geeft aan dat dit binnen de andere leerwegen wel verplicht is. Van de scholen waar externe praktijkstage een verplicht onderdeel van het curriculum is, voeren alle (100%) leerlingen ook daadwerkelijk een externe praktijkstage uit. In tabel 59 zijn de percentages weergegeven ten opzichte van het totaal aantal geslaagden. Hieruit blijkt dat voor de leerwegen PKL, PBL en AGO het percentage varieert van 69% tot 100%. Het grootste deel van de scholen (50%) geeft aan dat zij de leerlingen één keer op hun stageplaats bezoeken (zie bijlage 5S7a).

Tabel 59: Externe praktijkstage in VSBO per leerweg

Leerweg	# en % scholen waar stage onderdeel van het curriculum is	# en % geslaagde leerlingen dat een externe praktijkstage hebben uitgevoerd	Gemiddeld aantal weken externe praktijkstage
TKL	3 (37,5%)	125 (23%)	1,9
PKL	10 (90,9%)	359 (95%)	4,1
PBL	8 (80,0%)	221 (69%)	4,4
AGO	4 (80,0%)	45 (100%)	14
Gemiddeld	25 (73,5%)	750 (100%)	

In relatie tot het aanbod van stageplaatsen geven alle scholen aan dat er voldoende stageplaatsen zijn binnen de sectoren Zorg en Welzijn, Economie en Techniek (zie bijlage 5S7a).

Slechts één VSBO school geeft aan dat zij tijdens schooljaar 2009/2010 één keer gestructureerd overleg heeft gevoerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. De andere scholen geven aan dat er geen overleg is gevoerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven over afstemming curriculum en arbeidsmarkt.

Resultaten SBO

In tabel 60 zijn per SBO niveau de resultaten ten aanzien van de Beroepspraktijk Vorming (BPV) weergegeven. Hieruit blijkt dat de BPV op alle SBO scholen verplicht is en dat gemiddeld ruim 90% van de geslaagde leerlingen daadwerkelijk de BPV heeft uitgevoerd. Het is onbekend of de leerlingen die geen BPV hebben uitgevoerd een ander type praktijkstage hebben uitgevoerd. 80% van de scholen geeft aan dat zij de leerlingen 2 of 3 keer op hun stageplek bezoeken (zie bijlage 5S7a).

Tabel 60: Externe praktijkstage in SBO per niveau

Niveau	# en % scholen waar stage onderdeel van het curriculum is	# en % geslaagde leerlingen die een externe praktijkstage hebben uitgevoerd	Gemiddeld aantal weken externe praktijkstage
SBO-1	1 (100%)	23 (100%)	10,0
SBO-2	6 (100%)	212 (98,6%)	16,8
SBO-3	6 (100%)	164 (93,2%)	24,5
SBO-4	6 (100%)	441 (96,7%)	28,3

In tabel 61 is aangegeven hoeveel leerlingen een positieve beoordeling hebben ontvangen voor de BVP. Hieruit blijkt dat ruim 90% van alle leerlingen na beëindiging van de BVP van de schoolleiding een positieve (voldoende) beoordeling ontvangt voor de BPV. Aangezien scan 3 niet beschikt over een oordeel van stagebedrijven ten aanzien van het functioneren van stages, kan er geen vergelijking plaatsvinden tussen de BPV beoordeling van de schoolleiding en de beoordeling van stagebedrijven. De intentie van het KBB is om een dusdanig onderzoek in 2011 uit te voeren.

Tabel 61: Beoordeling BVP per SBO niveau

Niveau	# leerlingen dat een beoordeling heeft ontvangen voor BPV ³¹	# en % leerlingen dat een voldoende heeft ontvangen voor de BVP
SBO-1	23	23 (100%)
SBO-2	262	246 (93,9%)
SBO-3	334	315 (94,3%)
SBO-4	675	665 (98,5%)

Ook voor het SBO geldt dat alle scholen aangeven dat er voldoende stageplaatsen zijn binnen de sectoren Zorg en Welzijn, Economie en Techniek (zie bijlage 5S7a).

De SBO scholen geven aan dat zij tijdens schooljaar 2009/2010 2 tot 3 keer overleg hebben gevoerd met het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (KBB) over afstemming curriculum en arbeidsmarkt. Ook de schoolbesturen geven aan dat er op het niveau van de schoolbesturen overleg is geweest met het KBB (ongeveer 5 keer). De KBB zelf geeft aan dat zij zeer regelmatig contact hebben met onderwijsinstanties. Het KBB richt zich tot dusver alleen op het SBO. Er is een kenniscluster opgericht waar vakdocenten en vakmensen uit het bedrijfsleven de dagelijkse gang van zaken omtrent de BPV afstemmen. Het doel hiervan is het verbeteren inzicht en begrip en het aandragen van verbeterpunten voor BPV-handboeken, BPV-overeenkomsten, samenwerking, begeleiding en beoordeling. Tot dusver zijn voor 6 van de 29 kennisgebieden kennisclusters operationeel. Een kenniscluster komt ongeveer 1x per twee maanden bijeen. Daarnaast wordt er ook regelmatig (meer dan 1x per maand) overleg gevoerd met SAE en Fide.

Resultaten SVP

In bijlage 5S7b zijn voor de SVP de gegevens ten aanzien van externe stage weergegeven. Hieruit blijkt dat een kleine 90% van de SVP deelnemers een externe praktijkstage uitvoert. Bijna alle uitvoerende organisaties geven aan dat er in 2009 voldoende stageplaatsen waren binnen de sectoren Horeca & Hospitality, Constructie, Administratie, Techniek en Zorg. Alleen Qi opleidingen geeft aan dat er in 2009 niet voldoende stageplaatsen waren in de sector 'Administratie'. Dit kan een verklaring zijn dat niet alle SVP deelnemers bij Qi opleidingen een externe stage hebben gevolgd.

Het SVP Projectbureau geeft aan dat er in 2009 geen gestructureerd overleg plaatsvond met het bedrijfsleven over afstemming SVP curriculum en arbeidsmarkt. Wel vond er overleg plaats naar aanleiding van speciale projecten of activiteiten. Voor de volgende scan (scan 4) kan al gesteld worden dat er vanaf 2010 tweemaandelijks overleg plaatsvindt met het bedrijfsleven en werkgevers.

³¹ Aangezien in de hogere niveaus van het SBO de BPV gespreid wordt uitgevoerd over verschillende leerjaren is het aantal leerlingen dat een beoordeling voor de BPV heeft ontvangen hoger dan het aantal geslaagde leerlingen met BPV zoals vermeld in tabel 56.

Daarnaast staan er nu jaarlijkse bedrijvendagen gepland en wordt er met de KBB kennisclusters samengewerkt.

Conclusie

In tabellen 62 en 63 zijn voor de indicatoren 7a en 7b aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden. Hieruit blijkt dat vooral het SBO goed presteert op het vlak van externe praktijkstage / BPV. Ook de beoordeling van de BPV door de schoolleiding is positief: ruim 90% van de leerlingen ontvangt een positieve beoordeling. Op het programma van de KBB staat dat zij later dit jaar een enquête zullen houden onder stagebedrijven om het oordeel van stagebedrijven over het functioneren van stagiaires te analyseren. Tijdens de uitvoering van de volgende scan zullen deze resultaten beschikbaar zijn en kunnen er meer inhoudelijke conclusies verbonden worden aan de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Wat betreft het VSBO is er nog verbetering mogelijk. Het aantal scholen dat externe praktijkstage in haar curriculum opneemt, dient aanzienlijk te stijgen. Wanneer dit is opgenomen in het curriculum zal het percentage leerlingen dat een externe praktijkstage uitvoert tegelijkertijd toenemen.

Het is opmerkelijk dat 'slechts' 87% van de SVP deelnemers een externe stage hebben gelopen aangezien de SVP voor alle trajecten een externe stage inhoudt. De SVP doelgroep dient zo snel mogelijk de arbeidsmarkt te betreden en dit percentage dient dan ook zo spoedig mogelijk 100% te worden.

Tabel 62: Resultaten en streefwaarden voor indicator S7A (scholen met praktijkstage).

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
VSBO	-	-	TKL: 38% PKL: 91% PBL: 80% AGO: 80%	TKL: 45% PKL: 95% PBL: 95% AGO: 95%
SBO	-	-	100%	100%

Tabel 63: Resultaten en streefwaarden voor indicator S7B (leerlingen met praktijkstage).

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
VSBO	-	-	84%	95%
SBO	-	-	95%	95%
SVP	-	-	87%	95%

De indicator met betrekking tot het overleg tussen de onderwijssector en het bedrijfsleven (zie tabel 64) heeft voor het SBO betrekking op het KBB aangezien het KBB de katalysator in dit proces dient te zijn. Het KBB geeft aan dat zij regelmatig contact onderhouden met onderwijsinstanties. Een conclusie is dan ook dat vanuit het KBB voldoende overleg wordt gevoerd, zowel met de scholen als met andere instanties. Overleg tussen arbeidsmarkt en onderwijssector is echter nog geen garantie voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Het KBB ontwikkelt ook een aantal producten en diensten die bijdragen aan een betere aansluiting.

Wettelijk is vastgelegd dat de overheid verantwoordelijk is van een goede afstemming tussen onderwijs aanbod en de vraag in de arbeidsmarkt. Echter op dit moment vervult het KBB een belangrijke rol in het verbeteren van deze afstemming. Het KBB draait op projectfinanciering en de duurzaamheid van de rol van het KBB is dan ook niet gegarandeerd. De overheid dient haar verantwoordelijkheid te nemen en gezamenlijk met het bedrijfsleven een duurzame oplossing te vinden voor een goede afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

In relatie tot het VSBO is er geen instantie die een vergelijkbare rol vervult als het KBB doet voor het SBO. Ondanks dat het VSBO geen eindonderwijs is, is het van belang dat het VSBO curriculum afgestemd is op de arbeidsmarkt. Indien het SBO onderwijs goed aansluit op de arbeidsmarkt, kan een goede aansluiting tussen VSBO en SBO onderwijs al de nodige waarde hebben. De streefwaarde voor 2011 is dan ook als volgt bepaald: driemaandelijks overleg tussen VSBO en SBO scholen.

Het SVP had in 2009 geen regelmatig overleg met het bedrijfsleven. Wellicht is hier in 2010 al verandering in gekomen en anders dient dit zo spoedig mogelijk te gebeuren om afstemming tussen lesaanbod en praktijk te verbeteren.

Tabel 64: Resultaten en streefwaarden voor indicator S7C (overleg).

Onderwijssector	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden September 2011
VSBO	-	-	Geen gestructureerd overleg	Drie maandelijks overleg tussen VSBO en SBO scholen
SBO	-	-	- maandelijks overleg tussen KBB, onderwijs en bedrijfsleven - 6 kennisclusters operationeel	- maandelijks overleg tussen KBB, onderwijs en bedrijfsleven - 17 kennisclusters operationeel
SVP	-	-	Geen gestructureerd overleg	Maandelijks overleg tussen SVP-PB en bedrijfsleven

5.7 IMPLEMENTATIE SVP

SPEERPUNT 8: Verdere implementatie SVP en verbetering aansluiting SVP en regulier onderwijs

INDICATOR S8a:

Het aantal SVP-plichtigen op 1 september (het aantal voortijdige schoolverlaters die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en niet beschikt over enig bewijs van voltooiing van een opleiding met beroepskwalificatie van niveau 1

INDICATOR S8b:

Het aantal jongeren dat jaarlijks in een SVP voortraject instroomt

INDICATOR S8c:

Aantal jongeren dat per 1 september op de wachtlijst staat om aan een SVP traject te beginnen

INDICATOR S8d:

Aandeel deelnemers dat SVP succesvol afrondt

INDICATOR S8e:

Aandeel deelnemers dat SVP succesvol afrondt en doorstroomt naar een opleiding

INDICATOR S8f:

Aandeel deelnemers dat SVP succesvol afrondt en een baan vindt

INDICATOR S8g:

Aandeel deelnemers dat de SVP vroegtijdig verlaat (tijdens voor- of hoofdtraject)

Resultaten indicator S8a – Aantal SVP plichtigen

Het aantal SVP-plichtige jongeren op Curaçao is in 2005 door het CBS onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat er in 2006 op Curaçao 2.753 SVP-plichtige jongeren waren. Dit onderzoek wordt echter niet regelmatig herhaald waardoor er geen up-to-date inzicht is in het aantal SVP-plichtige jongeren. Wel is er in het projectvoorstel voor de SVP informatie opgenomen ten aanzien van het aantal SVP-plichtige jongeren op Curaçao indien de SVP niet zou worden uitgevoerd. In dat geval zou het aantal SVP-plichtige jongeren in 2009 3,077 zijn en in 2010 zou dit 3,163 jongeren zijn. De streefwaarde is dat in 2011 het aantal SVP-plichtige jongeren met 60% is afgenomen ten opzichte van het aantal SVP plichtige jongeren in 2006. In 2012 zou dit met 70% moeten zijn afgenomen.

Naast dat er niet regelmatig onderzoek plaatsvindt naar het aantal SVP-plichtige jongeren wordt het PB ook niet stelselmatig door schoolbesturen geïnformeerd over jongeren die de school vroegtijdig verlaten en daarmee SVP plichtig worden. Schoolbesturen melden dus niet officieel jongeren aan voor de SVP. Het betalingssysteem voor scholen is gerelateerd aan het aantal leerlingen. Schoolbesturen zullen daarom niet snel leerlingen officieel uitschrijven om hen vervolgens aan te melden bij de SVP. Wel gebeurt dit op het niveau van leraren en zorgmedewerkers. Zij geven wel namen door aan het PB.

Resultaten indicator S8b – Jaarlijkse instroom SVP

In onderstaande tabel is de jaarlijkse instroom in het hoofdtraject weergegeven. De jongeren die instromen in het hoofdtraject hebben theoretisch een voortraject afgerond. De werkelijke jaarlijkse SVP instroom ligt iets hoger aangezien er jongeren met het voortraject starten, maar dit niet afronden. Het SVP Projectbureau heeft echter nog geen ordentelijke administratie waarbij alle SVP deelnemers gevolgd kunnen worden en er een analyse kan plaatsvinden over het totaal aantal deelnemers.

Tabel 65: Jaarlijkse instroom SVP

Jaar	Instroom Hoofdtraject
2007	193
2008	193
2009	229

Resultaten indicator S8c – Wachtlĳst SVP

De aanmeldingen voor de SVP komen uit verschillende bronnen, namelijk:

- ♦ Scholen (leraren en zorgmedewerkers, zie toelĳchtĳng bij indicator S8a);
- ♦ Jongeren melden zichzelf aan;
- ♦ SAE / leerplicht.

Jongeren die zich aanmelden of worden aangemeld komen op een ‘wachtlĳst’ te staan en worden vervolgens opgeroepen voor een administratieve en educatieve intake. Regelmatig start er een nieuwe lichting waarmee de wachtlĳst ‘opgeschoond’ wordt. Op 1 augustus 2009 stonden er geen namen op de wachtlĳst. Op 1 september 2010 stonden er 146 namen op de wachtlĳst. Deze wachtlĳst is tot stand gekomen na 1 mei 2010.

Resultaten indicator S8d – Succesvolle uitstroom SVP

De succesvolle uitstroom is in tabel 5 afzonderlĳk weergegeven voor de voortrajecten en de hoofdtrajecten: de succesvolle uitstroom in het voortraject is 86,5% en in het hoofdtraject is dit 47,4%.

Resultaten indicator S8e – Doorstroom regulier onderwijs

Zie hoofdstuk 4.5 (doelstelling 4: maatschappelijke participatie SVP). In tabel 20 is aangegeven dat 20% van de SVP deelnemers die het hoofdtraject succesvol heeft afgerond doorstroomt naar een vervolgopleiding. Van het totaal aantal jongeren dat in een hoofdtraject is ingestroomd stroomt dus 9,5% door naar een opleiding (20% van 47,4%). Daarnaast is er ook een aantal jongeren uit de categorie ‘uitval’ die niet daadwerkelĳk zijn uitgevallen, maar zijn ingestroomd in het regulier onderwijs. Het betreft 10 jongeren (zie tabel 6) hetgeen overeenkomt met 1% van het totaal aantal ingestroomde SVP deelnemers.

Resultaten indicator S8f – Doorstroom arbeidsmarkt

Zie hoofdstuk 4.5 (doelstelling 4: maatschappelijke participatie SVP). In tabel 20 is aangegeven dat 48% van de SVP deelnemers die het hoofdtraject succesvol heeft afgerond een baan vindt. Van het totaal aantal jongeren dat in een hoofdtraject is ingestroomd stroomt dus 22,8% door naar een opleiding (48% van 47,4%). Daarnaast is er ook een aantal jongeren uit de categorie ‘uitval’ die niet daadwerkelĳk zijn uitgevallen, maar een baan hebben gevonden. Het betreft 66 jongeren (zie tabel 6) hetgeen overeenkomt met 7% van het totaal aantal ingestroomde SVP deelnemers.

Resultaten indicator S8g – Uitval SVP

Zie hoofdstuk 4.1 (doelstelling 1: uitval). In tabel 5 is aangegeven dat 44% van de ingestroomde SVP deelnemers de SVP vroegtĳdig verlaat. Zoals reeds beschreven in hoofdstuk 4.1 zijn er verschillende redenen van uitval, zoals zwangerschap, verhuizing naar het buitenland, sociaal-emotionele problemen, werk, etc. Om reële conclusies te trekken over de uitval binnen de SVP is het van belang dat er een analyse wordt uitgevoerd van de oorzaken van uitval en dat er een eenduidige definitie wordt vastgesteld ten aanzien van ‘ongeoorloofde’ en ‘geoorloofde’ uitval.

Conclusie

In onderstaande tabel is voor de indicatoren behorende bij speerpunt 8 aangegeven hoe de resultaten van deze scan zich verhouden tot resultaten van voorgaande jaren en tot de streefwaarden.

Tabel 66: Resultaten en streefwaarden voor indicatoren S8a – S8e

Indicator	Resultaat scan 1	Resultaat scan 2	Resultaat scan 3	Streefwaarden september 2011
S8a (SVP plichtigen)		-		≤ 1.100
S8b(jaarlijkse instroom)	193	193	229	500 jongeren
S8c (wachtlIJst)		0	146	Onbekend
S8d (succesvolle uitstroom)		41%	Voortraject: 87% Hoofdtraject: 47%	80%
S8e (doorstroom vervolg onderwijs)		12%	20%	22%
S8f (doorstroom arbeidsmarkt)		30%	48%	55%
S8e (uitval)	42%	59%	44%	20%

De instroom in de SVP blijft ver achter bij de streefwaarde. Volgens het projectvoorstel van de SVP³² dienen er jaarlijks ongeveer 550 jongeren in te stromen. Hetzelfde geldt voor de uitval binnen de SVP dat, ondanks de aanzienlijke daling ten opzichte van scan 2, nog steeds veel hoger is dan de streefwaarde voor 2011. In totaal stromen er dus veel minder jongeren succesvol uit de SVP dan verwacht. Met betrekking tot de instroom dient het SVP programma management met de opdrachtgever te spreken over een realistische instroom gebaseerd op de aanwezige financiële middelen. Het SVP projectbureau beweert namelijk dat er niet voldoende financiële middelen zijn om de instroom zoals vastgesteld in het projectvoorstel en zoals opgenomen als streefwaarde in het OJSP te realiseren. Over de uitval binnen de SVP is in hoofdstuk 4.1 al uitvoerig stilgestaan.

Indicator S8c dient geëvalueerd te worden. De wachtlIJst betreft een momentopname en hier kan geen streefwaarde aan gekoppeld worden. Alternatief kan zijn: een maximum aantal personen op de wachtlIJst gedurende een jaar. Bijvoorbeeld: tijdens 2009 hebben er op een bepaald moment maximaal 75 personen op de wachtlIJst gestaan.

Tevens is het van belang dat de SVP inzicht krijgt in de grootte van de doelgroep (indicator S8a). Volgens de Landsverordening SVP zouden alle jongeren die 16 jaar worden opgeroepen moeten worden voor een administratieve intake om te bepalen of zij wel of niet SVP-plichtig zijn. Dit proces wordt niet gevolgd en ook voldoen de schoolbesturen niet aan de verplichting om uitvallers bij de SVP te melden. Hierdoor ontbreekt een overzicht over de grootte van de doelgroep. Zolang de grootte van de doelgroep onduidelijk is, is ook moeilijk vast te stellen voor welke taken de SVP de aankomende jaren staat.

³² “Kiezen voor een beter leven”, Projectdossier Sociale Vormingsplicht, Curaçao, april 2008.

6. CONCLUSIE

Een brede, algemene conclusie van deze scan is dat zij aan de verwachtingen heeft voldaan in de zin van het zichtbaar maken van de voortgang van het OJSP ten aanzien van de operationele doelstellingen en speerpunten. Dit in tegenstelling tot de vorige scans. Met name de informatievoorziening vanuit de schoolbesturen was zeer positief. De informatievoorziening vanuit de Inspectie van Onderwijs en vanuit de Sociale Vormingsplicht is echter matig. Het datamanagement binnen deze instanties is zeer zwak georganiseerd waardoor gegevens moeizaam verkregen werden en niet altijd betrouwbaar bleken te zijn.

Informatieverstrekking

Zoals in voorgaande paragraaf reeds verwoord heeft de informatievoorziening zich ten opzichte van de voorgaande scans zeer positief ontwikkeld:

- De schoolbesturen hebben tijdig de gevraagde informatie, voor zover aanwezig, aangeleverd;
- SAE heeft vanuit haar geautomatiseerde systeem exacte data aangereikt in relatie tot leerlingaantallen en leeftijden van leerlingen;
- ETE heeft tijdig de Ex-5 formulieren ter beschikking gesteld en een analyse gegeven van de resultaten van de Eindtoets Funderend Onderwijs (EFO);

In het algemeen kan geconcludeerd worden dat de bereidheid om gegevens aan te leveren sterk is toegenomen. Toch heeft er sinds de vorige scans geen verbetering plaatsgevonden in het centraal management van onderwijsgegevens: ondanks de bereidheid van de Inspectie van Onderwijs om mee te werken aan de monitoring van het OJSP, is de Inspectie wederom niet in staat gebleken om de gevraagde gegevens binnen de gestelde termijn aan te leveren.

Het SVP Project Bureau voert ook nog geen ordelijke administratie. Gegevens over instroom en uitstroom zijn niet voorhanden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het Project Bureau geen toegang had tot het Jongerenregister. Op dit moment wordt dan ook gewerkt aan een nieuw data management systeem en de verwachting is dat de volgende scan hiervan gebruik kan maken.

Informatieverwerking

Aangezien de indicatoren en de benodigde informatie vooraf concreet besproken zijn met de betrokken partijen, was de kwaliteit van de ontvangen gegevens beter dan bij de vorige scans. Desondanks is er veel energie gestoken in de controle van de consistentie van de ontvangen gegevens, de verheldering van ontvangen data en het aanvulling van ontvangen gegevens. Bovendien is het aantal datasheets dat verwerkt dient te worden veel hoger dan bij het ontwerp van het monitoringinstrument was voorzien. In het monitoringinstrument is er vanuit gegaan dat de schoolbesturen gegevens van hun scholen gezamenlijk zouden kunnen aanleveren. De schoolbesturen blijken echter niet zelf te beschikken over deze gegevens en zijn afhankelijk zijn van de individuele scholen. De gegevens zijn dan ook per school aangeleverd hetgeen meer bewerking vereist voor de Monitor: in plaats van 1 datasheet per schoolbestuur (totaal 8) is 1 datasheet per school (in totaal 70) ontvangen.

Daarnaast zijn vooral de verwerking van gegevens van de SVP en van de Inspectie moeizaam gebleken. De uitvoerende instanties van de SVP leverden afzonderlijk 'ruwe' informatie aan welk ieder afzonderlijk geanalyseerd diende te worden. In relatie tot de Inspectie diende de betrouwbaarheid en volledigheid van de ontvangen informatie nauwkeurig te worden gecontroleerd.

Resultaten

Over de resultaten van de scans in termen van de scores van de indicatoren (in relatie tot de streefwaarden) is in de hoofdstukken 4 en 5 per indicator al het nodige gezegd. In algemene termen kan worden geconcludeerd dat de scan een positieve trend aangeeft ten opzichte van de vorige scans.

Desondanks zijn er een aantal punten waarop wel vorderingen zijn gemaakt, maar nog niet voldoende om de streefwaarden zonder extra inspanning te kunnen halen. Deze zijn:

- Doelstelling 1: De uitval binnen de SVP is aanzienlijk gedaald, maar ligt nog steeds ver boven de streefwaarde voor 2011.
- Doelstelling 3: Het slagingspercentage voor het VSBO is toegenomen maar de VSBO examenklassen dienen tijdens schooljaar 2010/2011 de nodige aandacht te krijgen om de streefwaarde voor 2011 te kunnen halen.
- Speerpunt 6: Er is een duidelijk positieve trend te signaleren in relatie tot het percentage scholen met een geautomatiseerd LVS. De resultaten voor FO en VSBO zijn echter nog behoorlijk lager dan de streefwaarden voor 2011.

Op de volgende indicatoren worden nog te weinig vorderingen gemaakt:

- Doelstelling 2: In het FO is meer dan 50% van de leerlingen ouder dan 12 jaar en 9 maanden bij het afronden van het FO. De streefwaarde is dat dit volgend jaar slechts 10% is.
- Doelstelling 2: Het aandeel leerlingen dat de SBO studie binnen een bepaalde leeftijd afrondt (nominale studietijd) ligt nog ruim onder de streefwaarde.
- Doelstelling 3: Het slagingspercentage van het SBO ligt nog ver onder de streefwaarde.
- Doelstelling 4: Voor het SBO ligt het percentage doorstroom naar de arbeidsmarkt nog ver beneden de streefwaarde. Dit wordt vooral veroorzaakt door het hoge percentage leerlingen dat binnen het SBO wenst te 'stapelen'.
- Speerpunt 1: Het aantal oudercommissies blijft ver achter bij de streefwaarde voor 2011. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van ouders bij ouderavonden.
- Speerpunt 2: Het percentage verzuim binnen de SVP lijkt zeer hoog te zijn. De resultaten zijn indicatief, maar schetsen op dit aspect een verontrustend beeld.
- Speerpunt 2: Met betrekking tot schorsingen binnen het onderwijs is vooral het percentage geschorste leerlingen binnen het VSBO verontrustend. Dit percentage ligt ver boven de streefwaarde.
- Speerpunt 3: Het aantal FO scholen met een zorgstructuur ligt nog ruim onder de streefwaarde voor 2011.
- Speerpunt 3: Ten aanzien van het aantal zorguren per 300 leerlingen blijven de resultaten voor alle sectoren nog ver achter bij de streefwaarden voor 2011. Hierbij dient de kanttekening geplaatst te worden dat er vraagtekens bestaan over de betrouwbaarheid van de ontvangen gegevens.
- Speerpunt 5: Het aantal VSBO en SBO scholen met een taalbeleid ligt ver beneden de streefwaarde.
- Speerpunt 5: Voor het FO liggen de resultaten van de EFO toets voor Nederlands ver onder de streefwaarde van 2011.

7. AANBEVELINGEN

De speerpunten liggen in de directe invloedssfeer van schoolinstellingen en/of de Begeleidingscommissie van het OJSP. De doelstellingen liggen echter niet in de directe invloedssfeer. Wel zijn de meeste speerpunten van invloed op de doelstellingen en het bereiken van de streefwaarden voor de speerpunten zal een positief effect hebben op een aantal doelstellingen. Het is dan ook van belang om een actieplan op te stellen in relatie tot het bereiken van de doelstellingen met inzet van de speerpunten. Voor een dussdanig actieplan is het van belang dat de juiste informatie aanwezig is. Dit monitoringrapport biedt veel kwantitatieve informatie, maar meer onderzoek is nodig naar de oorzaken van bepaalde gekwantificeerde ontwikkelingen. Desondanks zijn in bijlage 6 per doelstelling en per speerpunt een aantal suggesties gegeven die invulling zouden kunnen geven aan een dussdanig actieplan.

Resultaten ten opzichte van streefwaarden

Zoals reeds verwoord bij de conclusies vertonen de resultaten in het algemeen een positieve trend. In de hoofdstukken 4 en 5 zijn, indien gepast, per indicator aanbevelingen gegeven om de vastgelegde streefwaarden binnen de looptijd van het OJSP (nog 2 jaren) te kunnen halen. Hieronder volgt een opsomming van de voorgestelde aanbevelingen:

- Doelstelling 1: Voor de SVP dient de definitie van ‘voortijdige uitval’ vastgelegd te worden, rekening houdend met de verschillende oorzaken van het vroegtijdig afbreken van de SVP.
- Doelstelling 2: Er dient onderzoek plaats te vinden naar de oorzaken van studievertraging, met name in het FO.
- Doelstelling 3: Een diepere analyse van de oorzaken van het lage slagingspercentage in het SBO is nodig om een stappenplan te kunnen ontwikkelen om dit percentage te verhogen. Acties zijn vooral nodig voor SBO niveaus 1, 2 en 3.
- Doelstelling 4: Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van de streefwaarden voor 2011 verdient het aanbeveling te onderzoeken waarom leerlingen binnen het SBO wil ‘stapelen’. Vervolgens dient er in het onderwijsbeleid te worden vastgelegd of ‘stapelen’ een gewenste ontwikkeling is of dat leerlingen vanuit het SBO sneller de arbeidsmarkt dienen op te gaan. Indien wordt vastgesteld dat ‘stapelen’ een wenselijk verschijnsel is, zou de streefwaarde aangepast kunnen worden.
- Speerpunt 1: Schoolbesturen dienen tijdens schooljaar 2010/2011 veel energie te investeren in het opzetten van oudercommissies en het versterken van bestaande oudercommissies.
- Speerpunt 1: Het is noodzakelijk om de aanwezigheid van ouders bij ouderavonden te benadrukken aangezien ouderavonden een belangrijke rol vervullen in de informatieverstrekking over ontwikkelingen bij leerlingen en het schoolbeleid.
- Speerpunt 2: Binnen de SVP dient er een effectieve administratie bijgehouden te worden voor het verzuim en het verzuim dient regelmatig gemonitord te worden om acties te kunnen ondernemen om het verzuim te verlagen.
- Speerpunt 2: Er is onderzoek nodig naar de oorzaken zijn van het hoge percentage schorsingen binnen het VSBO en naar de wijze waarop het aantal schorsingen kan worden verminderd.
- Speerpunt 3: Er dient onderzocht te worden waarom de ontvangen resultaten van de verschillende scholen afwijken van de ontvangen resultaten van de schoolbesturen. Vervolgens dient er de aankomende twee jaren extra gecontroleerd (en wellicht geïnvesteerd) te worden op de inzet van het aantal zorgmedewerkers. Dit in combinatie met een adequate zorgstructuur die vervolgens een positieve invloed zal hebben op een aantal andere speerpunten en doelstellingen, zoals schooluitval, studievertraging, slagingspercentage, verzuim en schorsingen.
- Speerpunt 5: Vooral binnen het VSBO en SBO dient er veel aandacht besteed te worden aan het opstellen van een adequaat taalbeleid.
- Speerpunt 5: Ondanks dat ruim 80% van de FO scholen een taalbeleid heeft en dat de FO scholen redelijk positief zijn over de uitvoering van het taalbeleid, dient er nader onderzoek

plaats te vinden over de effectiviteit van het gevoerde taalbeleid ten opzichte van de resultaten voor Nederlands. De resultaten van de EFO toets voor Nederlands liggen namelijk ver onder de streefwaarde van 2011.

- Speerpunt 6: De aankomende jaren dient extra geïnvesteerd te worden in het opzetten van LVSen op de verschillende scholen.
- Speerpunt 7: Tijdens schooljaar 2009/2010 dient er overleg geïnitieerd te worden tussen VSBO en SBO scholen over de aansluiting van de curricula.
- Speerpunt 8: De doelgroep van de SVP dient in kaart te worden gebracht en de jaarlijkse instroom in de SVP dient afgestemd te worden op de grootte van deze doelgroep.
- Speerpunt 8: Er dienen opnieuw (of nieuwe) afspraken gemaakt te worden over het proces van aanmelding bij de SVP. Op dit moment wordt het proces zoals dit beschreven is in de Landverordening niet nageleefd en de vraag rijst dan ook of de Landsverordening alsnog ingevoerd dient te worden of dat met de huidige kennis en ervaring andere processen realistischer zijn.

Onderwijs Management Informatie Systeem (OMIS)

Naast bovengenoemde aanbevelingen, blijft de aanbeveling op het punt van een Onderwijs Management Informatie Systeem (OMIS), welk reeds in de vorige scans is vermeld, relevant aangezien op dit punt geen of nauwelijks concrete vorderingen zijn gemaakt (zie ook resultaten speerpunt 6). Op lange termijn is het dan ook noodzakelijk te investeren in het opzetten van een centraal Onderwijs Management Informatie Systeem (OMIS) met een leerlingregistratiesysteem teneinde de onderwijssector in staat te stellen om:

- o op eenvoudige wijze en binnen een kort tijdsbestek gewenste informatie aan daartoe bevoegde derden te leveren
- o eenduidige en betrouwbare informatie te geven
- o zelfstandig te monitoren.

Voor de SVP geldt dat er op zeer korte termijn een ordentelijke administratie gevoerd dient te worden waar resultaten op het gebied van instroom, uitstroom, uitval en verzuim eenvoudig te achterhalen zijn.